Ազգ

armenian daily

29 ՅՈՒԼԻՍ 2003 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 143 (2828)

Մագադանի մարզի նախանգապետ Ցվետկովի սպանությունը բացահայտված է

ՄՈՍԿՎԱ, 28 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մագադանի մարզի նախանգապետ Վալենտին Ցվետկովի սպանությունն «այսօր արդեն բացահայտված է»: Այդ մասին այսօր լրագրողներին հայտարարել է Ռուսաստանի գլխավոր դատախազության ներկայացուցիչ Նատալյա Վեսնյակովան:

Նրա խոսքերով, Մագադանի մարզի նախանգապետ Վալենտին Ցվետկովի սպանության մեջ կասկածվող հինգ անձինք հայտարարված են դաշնային որոնման մեջ: Դրանք են Յուրի Ռաչկինը, Ալեքսանդր Զախարովը, Մարտին Բաբաքյանը, Սերգեյ Գորդիենկոն եւ Մասիս Ախունցը:

Բացի այդ, հաղորդել է Վեսնյակովան, ձերբակալված է նախանգապետի սպանությանը մեղսակից լինելու մեջ կասկածվող եւս մեկ անձնավորություն: Անցած ուրբաթ օրը ձերբակալվել է Սերգեյ Ֆիլիպենկոն: Հունիսին ձերբակալել էին Արթուր Անիսիմովին, որը նույնպես կասկածվում է Ցվետկովի սպանությանը մեղսակից լինելու մեջ:

Մագադանի մարզի նախանգապետ Վալենտին Ցվետկովը գնդակահարվել էր անցյալ տարվա հոկտեմբերի 18-ին Մոսկվայում Նովի Արբատում:

ԱԼԻԵՎԻ ԱՌՈՂՋԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՇՈՒՐՋ

Երեք շաբաթ Ադրբեջանում չի լսվում Հեյդար Ալիեւի ձայնը

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Թբիլիսի

Ադրբեջանական ընդդիմադիր «Ենի մուսավաթ» օրաթերթի հուլիսի 28-ի համարում տպագրված տեղեկությունը, թե նախագահ Հեյդար Ալիեւը վախճանվել է Անկարայի «Գյուլհանե» ռազմաբժշկական հիվանդանոցում, չի համապատասխանում իրականությանը:

«Ենի մուսավաթի» խմբագիր Աբասօղլուն մեզ հետ զրույցում ասաց, որ Ալիեւի մահվան լուրը վերցրել են թուրքական «Եվրասիաթուրք» էլեկտրոնային թերթից: «Պաշտոնատար անձինք Բաքվում նշում են, որ Ալիեւի առողջական վիճակը նորմալ է, շարունակում է բուժումը եւ մի քանի օրից կվերադառնա Ադրբեջան», ասաց Աբասօղլուն:

«Գյուլհանե»

Ադրբեջանի նախագահի աշխատակազմի միջազգային հարցերով բաժնի պետ Նովրուզ Մամեդովն «Ազգի» հետ հեռախոսազրույցում ասաց, որ նախագահ Ալիեւի առողջական վիճակը նորմալ է, նախագահի կյանքին վտանգ չի սպառնում, ապաքինումն Անկարայում անցնում է հաջող:

Մամեդովը նկատեց, որ «Ենի մուսավաթի» հրապարակումները չպետք է լուրջ ընդունել, որովհետեւ «վերջին չորս տարիներին եւ հատկապես վերջին չորս ամիսներին այդ թերթն անընդմեջ ապատեղեկատվություն է տարածում»:

Հեյդար Ալիեւը հերթական անգամ «Գյուլհանե» է տեղափոխվել հուլիսի 8-ին, եւ այդ օրվանից ադրբեջանական հեռուստաընկերություններով չի հնչել նրա ձայնը: Սովորաբար, երբ Ալիեւը բուժման կամ բժշկական զննման էր մեկնում Քլիվլենդ կամ Անկարա, ադրբեջանական առաջատար ANS հեռուստաընկերությունն ուղիղ կապ էր հաստատում երկրի նախագահի հետ, եւ Ալիեւն ուղերձ էր հղում ժողովրդին: Այս անգամ ավանդույթը խախտվեց, ինչի պատճառը, հավանաբար, Ադրբեջանի ղեկավարի ծանր վիճակն է:

Թուրքական «Սթար» հեռուստաընկերության համաձայն, Ալիեւի մեկ ամսվա բուժումն Անկարայում արժե 34 մլն դոլար:

Ադրբեջանի պետական հեռուստատեսությունը՝ AZTV-ին, Ալիեւի առողջական վիճակի մասին սուտ տեղեկություններ է տալիս, փոխարենը ցուցադրում է ադրբեջանական էստրադայի երգիչների համերգները, ուր «աստղերը» փառաբանում են Ալիեւին:

Ուղիղ երեք շաբաթ է, որ Ադրբեջանում չի հնչում Հ. Ալիեւի խոսքը, հեռուստաընկերություններից ոչ մեկը չի ցուցադրել նախագահի կենդանի պատկերը:

ՀԱՆՁԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ

Կալանավորվել է գնդապետ Վ. Մխիթարյանը

Առավել խոշոր չափերի կաշառակերություն

ՀՀ ազգային անվտանգության ծառայության ներքին անվտանգության վարչության եւ ՀՀ զինվորական դատախազության փոխգործակցությամբ իրականացված միջոցառումների արդյունքում առավել խոշոր չափերի կաշառակերության եւ պաշտոնական դիրքի չարաշահման մեղադրանքով կալանավորվել է ՀՀ ազգային անվտանգության ծառայության սահմանապահ զորքերի հրամանատարի տեղակալ, գնդապետ Վ. Ն. Մխիթարյանը:

Մխիթարյանի աշխատասենյակում եւ բնակարանում կատարված խուզարկության ժամանակ առգրավվել են անօրինական ճանապարհով ձեռք բերված երեք ինքնաձիգ եւ ռազմամթերք:

Փաստի առթիվ քրեական գործ է հարուցվել: Նախաքննությունը վարում է ՀՀ զինվորական դատախազությունը:

ՀՀ ԱԱԾ մամուլի կենտրոն

«Յունիբանկի» նոր մասնաճյուղ Երեւանում

Երեկ Կոմիտասի 15/12 հասցեում բացվեց վերջին 2 տարվա ընթացքում Հայաստանում իր կայուն տեղը գրաղեցրած «Յունիբանկի» մասնաճյուղը:

Այս ընթացքում բանկը զգալի հաջողություններ է արձանագրել: Նրա ակտիվներն այժմ անցնում են 9 մլրդ դրամից, որի մոտ 45 տոկոսը

կամ 4 մլրդ դրամը վարկային ներդրումներն են կազմում: Ինչպես տեղեկացանք գործադիր տնօրեն Վարդան Աթայանից, «Յունիբանկը» վարկեր է տրամադրում Հայաստանում կայացած եւ հաջողություններ արձանագրած ամենատարբեր ոլորտների ընկերություններին: Ավանդատուների թիվն արդեն անցնում է 1800-ից: «Յունիստրիմ» համակարգով օրական 400 փոխանցումներ են կատարվում: Գործադիր տնօրենը տեղեկացրեց նաեւ, որ հոկտեմբերին, երբ լրանալու է բանկի երկամյա գործունեության տարեդարձը, հաճելի անակնկալ է մատուցվելու հաճախորդներին: Ավանդատուների գումարների տոկոսներն ավելացվելու են լրացուցիչ 10 տոկոսով:

Երեկվա միջոցառմանը, ի թիվս ոլորտի այլ ներկայացուցիչների եւ հյուրերի, մասնակցում էր նաեւ ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախագահ Տիգրան Սարգսյանը: Նա նշեց, որ վերջին 6 ամիսների ընթացքում մասնավոր դրամական փոխանցումների ներհոսքը Հայաստան ավելացել է 17 տոկոսով, որը հիմնականում գալիս է Ռուսաստանից: Ըստ ԿԲ նախագահի, «Յունիբանկն» այստեղ բավականին ակտիվ տեղ ունի, եւ նրա տեսակարար կշիռը փոխանցումների շուկայում աճել է:

Տես # էջ 3

Մոսկվայում ինկասատորին սպանած հայը բռնվել է մեկ տարի անց

2002 թ. մարտի 13-ին Մոսկվայում 29-ամյա Արման Խաչատրյանն իր ծանոթի՝ Սերգեյի հետ հարձակվել էր ինկասատորի վրա: Արմանն ավտոլվացման կետի աշխատող Սերգեյին առաջարկել էր կողոպտել ACT շուկայում հասույթ գանձող երկու մասնավոր ինկասատորներին: Մեքենային մոտեցած ինկասատորներից մեկին գնդակահարելով՝ Խաչատրյանը վերցրել էր 30400 դոլար եւ փախուստի դիմել: Սերգեյը խլել էր երկրորդի պայուսակը, այնտեղ գտնելով ընդամենը 100 ռուբլի եւ ծայնագրիչ: Նրան անմիջապես բռնել էին եւ դատապարտել 12 տարվա ազատազրկման:

Խաչատրյանին գտնելը դժվար էր, քանի որ նա Մոսկվայում ապրում էր կեղծ փաստաթղթերով եւ ընկերներին հայտնի էր Անդրեյ անունով: «Մոսկովսկի կոմսոմոլեց» թերթը տեղեկացնում է, որ Լենինյան շրջանի Ռասկազովկա գյուղում նրա տունը խուզարկելիս հայտնաբերվել են որսորդական հրացան, գազի ատրճանակ, «Սայգա-410» պոմպային հրացան: Խուզարկուները ելուզակին գտան ընդամենը մի քանի օր առաջ: Մեկ տարում նա հասցրել էր փոխել փաստաթղթերը եւ արտաքինը: Վերնադսկու պողոտայում Խաչատրյանը փորձեց փախուստի դիմել, իսկ երբ դա չհաջողվեց, դանակով նետվեց խուզարկուների վրա: Մոսկվայի քրեական հետախուզության 30-ամյա աշխատակից Դմիտրի Ֆիլատովը, սակայն, ատրճանակից կրակելով հանցագործին վիրավորեց աջ ազդրից եւ հետույքից:

Հաղորդվում է, որ Խաչատրյանը ներկայումս հիվանդանոցում է: Նրա վիճակը բավարար է, թեեւ ինքը փորձում է ծանր հիվանդ ձեւանալ, որպեսզի հետաձգի հանդիպումն իրավապահների հետ:

ԹԲԻԼԻՍԻ

Ամերիկյան AES-ը հեռանում է Վրաստանից

Նրան փոխարինելու է գալիս ռուսական PAO EEC-ը. Թբիլիսին եւ «Գազպրոմը» կնքում են պայմանագիր 25 տարի ժամկետով

Ավանդական ռադիոհարցազրույցում երեկ Էդ. Շեւարդնաձեն փաստորեն հաստատեց Վրաստանում վերջին շրջանում տարածված խոսակցությունները, որ Թբիլիսիի բաշխիչ ցանցերի 75 տոկոսի բաժնետեր ամերիկյան AES-«Թելասի» ընկերությունը հեռանում է Վրաստանից:

AES-«Թելասիի» շահերը պաշտպանող Իրակլի Մելաշվիլին մի քանի անգամ կրկնել է, որ «Վրաստանի կառավարությունն արեց հնարավորը, որպեսզի ամերիկյան ընկերությունը դադարեցնի իր գործունեությունն այս երկրում»:

Էդ. Շեւարդնաձեն ռադիոհարցազրույցում քննադատեց ամերիկյան ընկերությանը, նկատելով, որ AES-«Թելասին» հաջորդ ներդնողին թողնում է «ծանր ժառանգություն»:

Ռուսական PAO EEC ընկերությունը պատրաստվում է AES-«Թելասից» գնել բաժնետոմսերի 75 տոկոսը:

«Ինչքանով ես եմ տեղեկացված, ռուսական եւ ամերիկյան ընկերությունների բանակցությունները վերջին փուլում են: Չի բացառվում, որ PAO EEC-ի տնօրենների խորհրդի նախագահ Անատոլի Չուբայսը մոտ ժամանակներս այցելի Թբիլիսի», ասաց Էդ. Շեւարդնաձեն:

Վրաստանի նախագահը ռադիոհարցազրույցում նշեց, որ եթե ռուսական ընկերությունը ժամանակին չգա Վրաստան, ապա երկիրը կմնա առանց էլեկտրականության: Շեւարդնաձեն նաեւ հույս հայտնեց, որ ռուսական ընկերությունը կկարգավորի ոչ միայն Թբիլիսիի, այլեւ ամբողջ Վրաստանի էներգետիկ խնդիրները:

Թբիլիսին մեկ այլ ուշադրության արժանի պայմանագիր է կնքել ռուսական «Գազպրոմ» ընկերության հետ, այն էլ 25 տարի ժամկետով: Ըստ այդ պայմանագրի, որի պայմանավորվածությունը ձեռք էր բերվել մայիսին նախագահ Շեւարդնաձեի եւ «Գազպրոմի» ղեկավար Միլլերի միջեւ Թբիլիսիում, ռուսական ընկերությունը «երկնագույն» վառելիքով կապահովի Վրաստանը, կվերանորոգի գազատարները, ինչպես նաեւ Վրաստանի տարածքով գազը կարտահանի երրորդ երկրներ:

Վրացական ընդդիմությունը վերոնշյալ երկու գործարքները որակում է Ռուսաստանի քաղաքական-տնտեսական էքսպանսիա Վրաստանում:

ԱՄՆ-ը, որից Վրաստանի կախումը գրեթե վասալական է, խիստ դժգոհությամբ է ընդունել «Գազպրոմի» հետ կնքած Թբիլիսիի պայմանագիրը: Թբիլիսիում ԱՄՆ դեսպան Ռիչարդ Մայլսը հայտարարել է, որ այդ պայմանագրով կասկածի տակ է դրվում Բաքու-Թբիլիսի-Էրզրում գազատարի շինարարությունը:

Թ. Հ.

Ընթացիկ

- Որքա՞ն է կազմում ընդհանուր վնասի մեջ առավել խոշորների տեսակարար կշիռը:

- 2002 թ. տարեկան արդյունքներով 1.0 մլն դրամ եւ ավելի հարկային վնաս են հայտարարել 801 կազմակերպություններ, որոնցից 166 կազմակերպության հարկային վնասը գերազանցել է 50.0 մլն դրամը, իսկ 94 կազմակերպությանը 100.0 մլն դրամը:

- Որո՞նք են արդեն խրոնիկական դարձած հին վնասները:

վնասները հիմնականում պայմանավորված են ներդրումներով:

Ինչ վերաբերում է կոնկրետ թվերին, ապա այդպիսի կազմակերպությունների ցանկի կազմումը կապված է մեծածավալ աշխատանքի (սկզբնական փաստաթղթերի ուսումնասիրություն, ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունների համեմատություն, կատարված ներդրումների գնահատում) հետ: Հարցին որոշակի պատկերացում կտա հետեւյալ համեմատությունը...

ժամկետում, քանի դրանց փաստացի օգտագործման ժամկետն է, ինչպես նաեւ նախորդ տարիներից փոխանցված հարկային վնասներին:

Միաժամանակ, հայտարարված հարկային վնասները, ըստ առանձին կազմակերպությունների, ուսումնասիրության կարիք ունեն, եւ այն կազմակերպությունները, որոնք չեն ներկայացրել արժանահավատ տվյալներ, տուգանվելու են սահմանված կարգով հաշվարկված հարկային վնասից ավելի հայտա-

Ե՛վ օբյեկտիվ պատճառներով ծախսեր, ե՛ւ ծախսերի գերհայտարարագրում

Ըստ հարկային պետական ծառայության մեզ ուղարկած պատասխանի

Մամուլում հրապարակված 1 մլն դրամից ավելի հարկային վնաս հայտարարագրած ձեռնարկությունների ցանկի առնչությամբ մեր տեսակետն արտահայտել ենք: Մեր համոզմամբ, առկա է ուռճացված վնասների հայտարարագրման երեւույթ, որի նպատակն է շահութահարկի վճարումից խուսափելը: Շարունակում ենք նաեւ այն տեսակետն արտահայտել, որ օրենսդրական փոփոխության անհրաժեշտություն է այստեղ զգացվում, քանի որ նախորդ տարվա համեմատ (մոտ 92 մլրդ դրամ) 2002 թ. հարկային վնասներն էապես ավելացել են՝ կազմելով գրեթե 200 մլրդ դրամ: Հարկային պետական ծառայության կողմից մեր ուղարկած հարցերի պատասխանները թերեւս լրացուցիչ անգամ հաստատում են վերոնշյալ տեսակետների առարկայական լինելը:

- «Շահութահարկի մասին» 1998 թ. խմբագրությամբ ՀՀ օրենքը սահմանել էր հարկային վնասի հաջորդ տարիների փոխանցման նորմ առանց որեւէ ժամկետային սահմանափակման: 2001 թ.-ից սկսած 5 տարվա ժամկետային սահմանափակում է սահմանվել հարկային վնաս հայտարարած կազմակերպությունների (բացառությամբ՝ բանկերի) համար (այսինքն հարկային վնասները կարող են փոխանցվել հաջորդ 5 տարիներ), իսկ 2003 թ.-ից սկսած այդ սահմանափակումը տարածվել է նաեւ բանկերի վրա:

Այս առումով 2001 թ. տարեկան արդյունքներով հայտարարված վնասը, որը նաեւ փոխանցվել է 2002 թ. (այսինքն հաշվի է առնվել կազմակերպությունների 2002 թ. շահութահարկի հաշվարկում), կարելի է համարել «խրոնիկական»: Հրապարակված ցանկում ընդգրկված են այդպիսի կազմակերպություններ, որոնց «հին» հարկային տությունը՝ 2001 թ. տարեկան արդյունքներով 1.0 մլն դրամ եւ ավելի հարկային վնաս ունեցող կազմակերպություններն ընդհանուր առմամբ հայտարարել էին մոտ 91.6 մլրդ դրամ, որը փոխանցվել է 2002 թ.:

- **Տնտեսությունն աճ է արձանագրել, բայց հարկային վնասները մեծ գումարներ են կազմում: Ինչո՞վ են տարբերվում հարկային վնասը եւ ֆինանսական վնասը:**

- Հարկային վնասների մեծությունն ուղղակի կապված չէ տնտեսության աճի հետ: Գործող օրենսդրությունը թույլ է տալիս կատարել լրացուցիչ նվազեցումներ, որոնք առնչություն չունեն հաշվապահական (ֆինանսական) հաշվառման հետ: Մասնավորապես դա վերաբերում է հիմնական միջոցների եւ ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն մասհանումներին, որոնք կարող են կատարվել ավելի կարճ ժամկետում, քան դրանց փաստացի... րարածի նկատմամբ 20 տոկոս տուգանքի չափով:

- **Ինչո՞վ է պայմանավորված խոշոր եւ հաջողությամբ զարգացող ընկերությունների մեջ մտնող ձեռնարկությունների հայտարարագրած վնասները:**

- Քանի որ հարցը կոնկրետացված չէ ըստ վնաս հայտարարած կոնկրետ կազմակերպությունների, ապա պատասխանն էլ կլինի ընդհանուր:

Հարկային վնասների առաջացումը պայմանավորված է ինչպես օբյեկտիվ պատճառներով (փաստացի կատարված ներդրումներ, պարտադրված հաստատուն (պահպանման) ծախսեր, վարկերի եւ այլ շրջանառու միջոցների ներգրավում), այնպես էլ առանձին կազմակերպությունների կողմից իրական շրջանառությունների թաքցման ու ծախսերի գերհայտարարագրման հետ:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Անունը կա, ամանում չկա

Եթե մտադիր եք գնալ Երեւանյան լճի մոտ գտնվող մանկական վերականգնողական հիվանդանոց, ապա նկատի ունեցեք, որ կանգառում ժամից ավելի պիտի սպասեք այնտեղ գնացող միակ թիվ 94 երթուղային տաքսուն: Կանգառում ժամանակը լավ անցկացնելու համար կարող եք հաշվել, թե քանի տասնյակ 88, 4, 24, 36, 13 եւ այլ համարի երթուղայիններ անցան: Կարող եք նաեւ քաղծալի 94-ին այդքան սպասելու փոխարեն ավտոկայանից ոտքով գնալ հիվանդանոց, այդպես ավելի շուտ տեղ կհասնեք:

Երեւանում երթեւեկում ենք կեղտոտ, մաշված, երբեմն ջարդուփշուր եղած երթուղայիններով, որոնք ուղեւորներ են վերցնում նաեւ այն ժամանակ, երբ նստելու տեղ չկա: Նման «բարձրակարգ» սպասարկման համար վճարում ենք հարյուր դրամ, ժամերով էլ պիտի սպասենք դրանց ժամանմանը: Իսկ թիվ 94 երթուղու տերը, հավանաբար, այդ երթուղին շփոթում է անցարժ կապիտալի հետ... գուցե օրերից մի օր պետք գա: Իսկ հիմա կուզի տասը վարորդի աշխատանքի կընդունի, կուզի՝ հիսունի: Իր գործը չէ՞, ինչ ուզի կանի, մոռանալով գծի տիրոջ պարտականությունների մասին: Դե, քաղաքապետն էլ, բնականաբար, նրան ախտերավարի չի հիշեցնի հասարակ մարդկանց մի քիչ հարգելու եւ մարդավարի աշխատելու մասին:

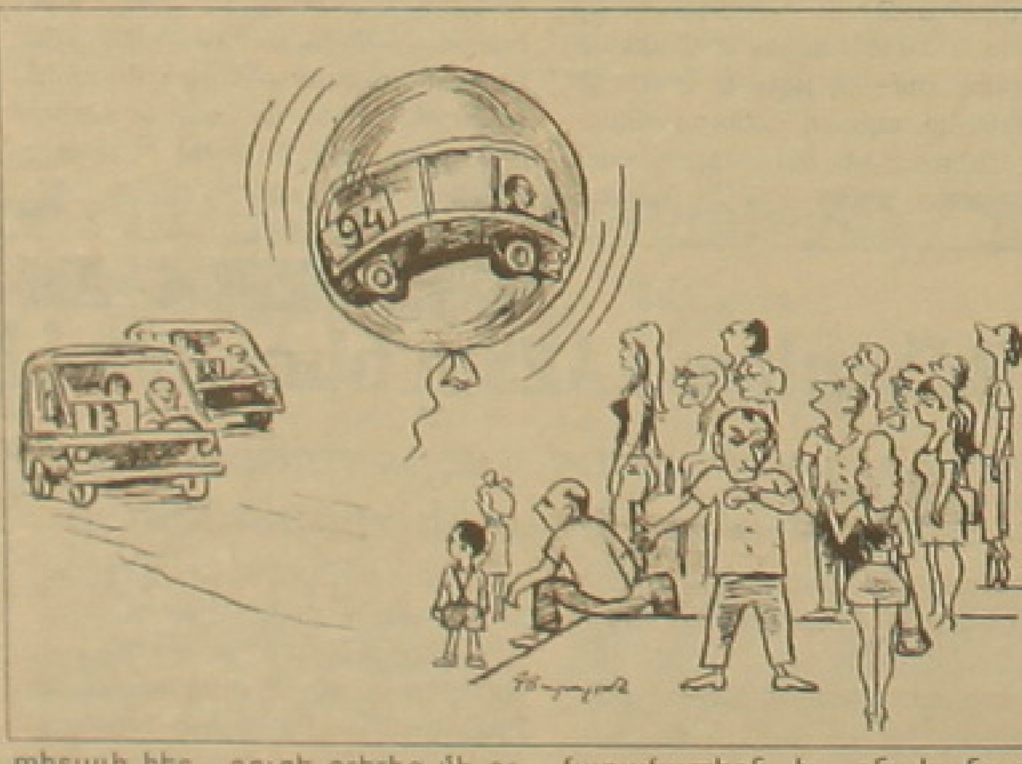

Ա. Ա.

Պարտք են «Երեւան-ռռոգում» ՓԲԸ-ին

Ինչպես տեղեկացանք ջրային տնտեսության լրատվական կոմիտեի հաղորդագրությունից, «Երեւան-ոռոգում» ՓԲԸ-ն այս տարի ջրօգտագործողներին է տրամադրել 5,7 մլն խմ ջուր, որի հասույթը կազմել է 31 մլն դրամ: Այսինքն՝ հավաքվել է հասանելիքի 52 տոկոսը: Նախորդ տարվա նույն ժամանակամիջոցում մատակարարված ավելի մեծ ջրաքանակի դիմաց հավաքվել էր 14 մլն դրամ:

Ըստ ընկերության նախագահ Վարուժան Աստրյանի, իրենց հետ պայմանագրային հարաբերություններ են հաստատել 3,2 հազար անհատական ջրօգտագործողներ, 70 այգեգործական ընկերություններ, 62 այլ կազմակերպություններ: Բացի քաղաքապետարաններից, «Երեւան-ռռոգման» հիմնական բաժանորդներից են Երեւանի քաղաքապետարանի կանաչապատման վարչությունը եւ անտառտնտեսությունը:

Կանաչապատման վարչությունը միաժամանակ նաեւ ամենախոշոր պարտք ունեցողն է՝ 13,4 մլն դրամ, որին հաջորդում է Մալաթիա-Սեբաստիայի թաղապետարանը՝ 6,2 մլն դրամ:

Ա. Մ.

Լրագրողների իրավունքները հաճախ խախտվում են անտեղյակության հետեւանքով

Նշում է ռուս փորձագետը

ԵՐԵՎԱՆ, 28 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Լրագրողների սպանությունների կամ խոշտանգումների դեպքերը շատ հաճախ կապ չունեն նրանց մասնագիտության հետ, իսկ լրագրողների իրավունքները խախտվում են շատ հաճախ օրենքներին նրանց անտեղյակության հետեւանքով: Նման կարծիք հայտնեց Մոսկվայի Արտակարգ լրագրության կենտրոնի տնօրեն Օլեգ Պանֆիլովը «Լրագրողների ու մամուլի իրավունքները Ռուսաստանում եւ ԱՊՀ-ում» սեմինարին, որ անցկացվեց հուլիսի 28-ին Երեւանում: Ըստ Պանֆիլովի, լրագրողների մոտ 50 տոկոսը օրենքները չի «կարդում», իսկ նման դեպքում հնարավոր չէ պայքարել մարդու իրավունքների եւ խոսքի ազատության համար: Ինչ վերաբերում է լրագրողների նկատմամբ բռնություններին, ապա, նշեց բանախոսը, լրագրողը նույնպես հասարակության անդամ է, եւ հաճախ այդ դեպքերն առնչվում են նրա գործունեության մեկ այլ ոլորտի:

Կենտրոնը գործունեություն է ծավալում ոչ միայն Ռուսաստանում, այլեւ ԱՊՀ-ում, անցկացնում է հետխորհրդային տարածքում լրագրողների եւ մամուլի իրավունքների խախտումների մոնիտորինգ եւ հրապարակում վերլուծական տեղեկագրեր՝ «Վտանգավոր մասնագիտություն», «Կառավարությունը ընդդեմ մամուլի», «Հատուկ բողոքարկումներ» եւ այլն: Կատարված հետազոտությունների արդյունքում կենտրոնը կազմում է նաեւ այդ երկրների յուրօրինակ քարտեզներ, որոնց գույները խորհրդանշում են տվյալ երկրում մամուլի ազատության մակարդակը: Սակայն, ինչպես ընդգծեց Պանֆիլովը, միայն գույները բավական չեն իրավիճակը նկարագրելու համար: Օրինակ, ըստ բանախոսի, Ադրբեջանը գույնից բացի պետք է նկարագրվի նաեւ ճաղավանդակներով, քանի որ այնտեղ լրագրողներին բանտարկում են, Բելառուսում ծեծում են լրագրողներին եւ փակում են թերթերը: Իսկ Հայաստանը՝ կապված «Ա1+»-ին եւ «Նոյյան տապան»-ին եթեր չտրամադրելու խնդրի հետ, կարելի է պատկերել կիսափակված հեռուստակայանի տեսքով, նշեց Պանֆիլովը:

Սկսվեցին արվեստի բուհերի ընդունելության քննությունները

ԵՐԵՎԱՆ, 28 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հանրապետության արվեստի բուհերում այսօր սկսվեցին ընդունելության քննությունները: Ինչպես տեղեկացրին հանրապետական ընդունող հանձնաժողովում, արվեստի բուհեր են դիմել 1350 դիմորդ, որոնցից Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիա՝ 278, Գեղարվեստի պետական ինստիտուտ՝ 143, Թատրոնի եւ կինոյի պետական ինստիտուտ՝ 206: Իսկ Ֆիզիկական կուլտուրայի հայկական պետական ինստիտուտ են դիմել 723 պատանիներ ու աղջիկներ: Ի դեպ, վերջին երեք տարիներին նկատելիորեն ավելանում են այդ բուհի դիմորդների թիվը:

Ընդունելության կանոնակարգի համաձայն, արվեստի բուհերը ընդունելության քննությունները կազմակերպում եւ անցկացնում են ինքնուրույն:

Կոմիտասի անվան Երեւանի պետական կոնսերվատորիայի (ԵՊԿ) առարկայական քննական հանձնաժողովների պատասխանատու քարտուղար Աստղիկ Ղազարյանի խոսքերով, առաջին օրը կոնսերվատորիայում անկցացվել է 5 քննություն՝ դաշնամուր, լարային գործիքներ, ժող. նվագարաններ եւ ժողովրդական երգեր, վոկալ արվեստ, երաժշտագիտություն: Քննությունների առաջին օրն անցել է նորմալ՝ առանց արտառոց դեպքերի: Այս տարի դիմորդները պայքարելու են 73 անվճար եւ 112 վճարովի տեղերի համար: Արդեն 8 միջազգային մրցանակների դափնեկիր դիմորդ առանց քննություններ հանձնելու ընդունվել է բուհ. 4 ջութակահար, 2 դաշնակահար, 1 թավջութակահար եւ 1 կիթառահար:

Սակայն տարեցտարի նվազում է դիմորդների հոսքը թառ, թավջութակ, հոբոյ, ֆագոտ մասնագիտությունների գծով, թեեւ դրանց կարիքը նվագախմբերում շատ է: Այս տարի ավելացել է երգիչների թիվը, հատկապես շատ են արական ձայների մրցույթի մասնակիցները՝ 33 դիմորդ 15 տեղի համար: Ըստ Ա. Ղազարյանի, ուսանողների թվի նվազման պատճառ է նաեւ բարձր վարձավճարը, քանզի ոչ բոլորն են ի վիճակի վճարել:

Երեւանում են իրենց ընդունելության քննությունները հանձնում նաեւ ԵՊԿ-ի Գյումրիի մասնաճյուղի 23 դիմորդները:

Հավելենք, որ կոնսերվատորիայում քննությունները կավարտվեն օգոստոսի 7-ին:

Արհեստական հղիության նոր մեթոդ

ԵՐԵՎԱՆ, 28 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ընթացիկ տարվա հուլիսին Երեւանի մոր եւ մանկան առողջության պահպանման գիտահետազոտական ինստիտուտի աշխատակիցները կիրառել են արհեստական հղիության մի այնպիսի մեթոդ, որը Հայաստանում կիրառվում է առաջին անգամ: Համաձայն այդ մեթոդի՝ սաղմը զարգանում է փորձանոթի մեջ, ապա նոր՝ բնականոն ուղիով: «Նման հղիությունը համապատասխանում է եվրոպական չափանիշներին եւ այն փաստը, որ այսօր կիրառվում է նաեւ մեզ մոտ, դա արդեն հպարտություն է», ասաց Մոր եւ մանկան առողջության պահպանման գիտահետազոտական ինստիտուտի տնօրեն Գեորգի Օկոեւը:

Նշենք, որ Երեւանում կիրառված նման հղիության վերջնական արդյունքները պարզ կդառնան մարտ ամսին:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԲ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Լրագրողների սենեակ / հեռ. 581841
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայութիւն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարուածը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Ընթացիկ

Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքներում առաջին ատյանի դատարանում երեկ շարունակվեց վկա Խաչատուր Հովհաննիսյանի հարցաքննությունը: Ամբաստանյալ Նաիրի Հունանյանին վկայի ցուցմունքներից հետաքրքրում էին մի շարք դրվագներ: Մասնավորապես Նաիրի Հունանյանի ներկայացմամբ հոկտեմբերի 27-ին հնչած առաջին կրակոցներից հետո, որոշ տուժողների ցուցմունքներով, Կարեն Հունանյանին դահլիճից դուրս գալիս չեն տեսել:

Այս հարցի կապակցությամբ Կարեն Դեմիրճյանի իրավահաջոր- տաքրքրվեց, թե ի վերջո վկայի կարծիքով ո՞վ է նետել նռնակը: Վկա Խաչատուր Հովհաննիսյանի խոսքերի հակասականությունը, որոնց համաձայն նռնակը նետել է Վռամ Գալստյանը, դատախազն ավելի անորոշ դարձրեց: Հովհաննիսյանը նշեց, որ նռնակը նետել է 3-րդ դռան մոտ կանգնած զինված անձնավորությունը: Այս հանգամանքը հետաքրքրական է այնքանով, որ ամբաստանյալներից Դերենիկ Բեջանյանը ցուցմունք է տվել, որ նռնակը նետել է ինքը:

Հետագա հարցաքննությամբ Նաիրի Հունանյանն անդրադարձավ վկայի գիտակցությունը կորցնում քրեական գործի նյութերին: Եվ թե ի՞նչն է դրա պատճառը, վկան պատասխանեց, որ ոչ մի ավելորդ բան չի ասել: Դատավորը նկատեց, որ ավելորդ չի ասել, իսկ ճշմարտությունն ասե՞լ է:

Խնդիրն այն է, որ վկան նախ ցուցմունք է տվել, թե Արմենակյանին սպանողը եղել է 40-ին մոտ մեկը, այնուհետեւ սպանողին նկարագրել է որպես Կարեն Հունանյանի: Ինչեւէ: Աշոտ Սարգսյանն անիմաստ գտավ շարունակել իր հարցաքննությունը, իսկ մասնավորապես մեղադրողների հետագա հարցերին վկան տվեց ոչ հստակ պատասխաններ, ամեն դեպքում պնդելով ասածները:

«ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 27»

Արմենակյանի սպանության ականատես վկայի ցուցմունքները կասկածի տակ են դրվում

դի շահերի պաշտպան Աշոտ Սարգսյանը առարկեց, որ տուժողները նշել են դահլիճից Կարեն Հունանյանի դուրս գալը տեսնելու հնարավորություն չունենալու եւ ոչ թե վստահաբար չտեսնելու մասին: Ինչեւէ: Հարցին ի պատասխան վկա Խաչատուր Հովհաննիսյանը նշեց, որ ասում է այն, ինչ տեսել է իր աչքերով: Հունանյանի այն հարցին, թե որոշ տուժողների ցուցմունքներով էլ Կարմիր նախասրահից կրակոցի ձայն չի լսվել, մինչդեռ վկան նշում է արձակված 3 կրակոցի մասին, Խաչատուր Հովհաննիսյանը բացատրեց, որ լսել է կրակոցներ Կարմիր նախասրահում, որոնք ուղղված են եղել Արմենակ Արմենակյանին: Նաիրի Հունանյանի այն պնդմանը, թե իր հիշատակած տուժողների ցուցմունքները համընկնում են ձայնագրության հետ, հավաստելով, որ նախասրահում կրակոցներ չեն եղել, վկա Հովհաննիսյանն ի պատասխան շարունակեց կրկնել, որ ինքն ասում է իր տեսածը:

Այնուհետեւ Նաիրի Հունանյանն անդրադարձավ Կարմիր նախասրահում նետված նռնակի, Արմենակյանի վրա կրակելու եւ դահլիճից վիրավորներին դուրս բերելու հանգամանքներին ու դրանց ժամանակագրությանը: Ըստ Հունանյանի, քրեական գործի տվյալներով, Կարմիր նախասրահում հնչած կրակոցների հետ գրեթե նույն ժամանակ կամ մեկ րոպե տարբերությամբ արդեն դահլիճում հնչել է 21 կրակոց:

Այն հարցին, թե ինչպես է, որ նշված 3 կրակոցները վկան լսել է, իսկ 21-ը՝ ոչ, Խաչատուր Հովհաննիսյանն, ըստ էության, չպատասխանեց: Լղոզված պատասխան տվեց նաեւ այն հարցին, թե ինչպես է պատահել, որ ամբաստանյալներ Դերենիկ Բեջանյանը եւ Էդիկ Գրիգորյանը դահլիճ մտնելով մինչեւ նռնակի պայթյունը, անցել են հենց Կարմիր նախասրահով, սակայն Խաչատուր Հովհաննիսյանը նրանց չի տեսել:

Շարունակելով իր հարցաքննությունը, Նաիրի Հունանյանը հե- նելուց առաջ եւ հետո տեղի ունեցածին: Այստեղ ի հակադրություն քրեական գործի նյութերի, վկան պնդեց, թե մասնավորապես Անդրանիկ Մանուկյանը դուրս է եկել ոչ թե մյուս վիրավորներից առաջ, այլ՝ հետո:

Ինչ վերաբերում է պատգամավոր Ժիրայր Գեւորգյանի ցուցմունքների հետ ակնհայտ հակասություններին, ապա վկան պնդեց իր ցուցմունքները: Թեեւ Ժիրայր Գեւորգյանն իր ցուցմունքում նշել է, որ դահլիճից դուրս գալիս քիչ հեռու վկայի գտնվելու տեղից, Գեւորգյանի-վրա զոռգոռացել է, այնուհետեւ տեղի է ունեցել քաշքշուկ եւ ծեծ, մասնավորապես քրեական հետախուզության վարչության պետ Հրաչյա Հարությունյանի մասնակցությամբ: Հովհաննիսյանը համառորեն կրկնեց, որ Ժիրայր Գեւորգյանն անցել է իր մոտով, որից հետո ինքը ոչ մի զոռգոռոց, հայհոյանք, աղմուկ չի լսել: Խաչատուր Հովհաննիսյանը չի նկատել նաեւ երկու գեներալների մուտքը դահլիճ, թեեւ պետք է որ տեսներ:

Հետագա հարցերին ի պատասխան վկան նկարագրեց, որ կրակոցները հանդարտվելուց հետո վախից է պառկած մնացել գետնին, բայց, չգիտես ինչու, վեր կենալով ոչ թե փախել է, այլ, իր իսկ պնդմամբ, բժիշկների հետ մտել է դահլիճ: Նաիրի Հունանյանն այս պատասխաններից եզրակացրեց, որ Խաչատուր Հովհաննիսյանը վախեցել է ոչ թե դահլիճում գտնվողներից, այլ միջանցքում կանգնածներից:

Հարցաքննությունը շարունակեց Աշոտ Սարգսյանը: Նա վկային մեղադրեց ակնհայտ սուտ ցուցմունք տալու մեջ, ապա մի շարք ցուցմունքներ բերեց, որոնք հակասում էին վկայի ասածներին: Հակասություններից կարելի է եզրակացնել, որ կամ վկան ամբողջությամբ շփոթում է իրադարձությունները, կամ որոշ դեպքերում տվել է սուտ ցուցմունքներ: Այդ հակասությունների հիման վրա էլ Աշոտ Սարգսյանը նշեց, որ ոչ մի տեղ վկայի ցուցմունքները չեն համապատասխա-

Ի դեպ, վկան նշեց հետաքրքրական մի հանգամանք, թե Կարեն Հունանյանի հետ առերեսման ժամանակ վերջինիս շնորհակալություն է հայտնել Արմենակյանի բախտին չարժանանալու համար, թերեւս մոռանալով, որ նույն Կարեն Հունանյանն, իր իսկ խոսքերով, հայհոյել ու զենքի խզակոթով խփել է իրեն: Այստեղ առկա է եւս մեկ հակասություն:

Ավարտելով վկայի հարցաքննությունը, դատարանը լսեց ամբաստանյալ Կարեն Հունանյանի հայտարարությունը: Ըստ դրա, 2003 թ. հունիսի 4-ին ամբաստանյալը դիմել էր դատարանին, պահանջելով անջատել իր նկատմամբ կիրառվող հակաիրավական սահմանափակումները եւ քրգործ հարուցել: Կարեն Հունանյանն, ըստ էության, սպառնաց, որ եթե մինչեւ երկուշաբթի որեւէ միջոց չձեռնարկվի, ապա ինքը կանցնի այնպիսի հայտարարությունների, որոնք նշանակություն կունենան ընդսմին նաեւ երկրի նախագահի համար:

Նաիրի Հունանյանը հավելեց եղբոր խոսքերին, որ իսկապես մեկուսարանում կատարվում են ձայնագրություններ, անգամ «պատերն այնպես են սարքված, որ ես լսում եմ, թե ձայնագրողներն ինչ են խոսում»: Դատավորը հայտնեց, որ հայտարարությանը կանդրադառնան փաստաթղթերը ուսումնասիրելուց հետո:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Հ. Գ. Երեկվա նիստի ժամանակ մեղադրող Հարությունյանը հայտարարեց, որ Նաիրի Հունանյանը մինչեւ դատավարության ընդմիջումը, այսինքն՝ մինչեւ հունվարի 15-ն իրեն պահում էր պասսիվ: Եվ հետաքրքրական է, որ դատավարության ընդմիջումից հետո Հունանյանն զգալի ակտիվացել է: Մեր կողմից ավելացնենք, որ Նաիրի Հունանյանը ոչ միայն ակտիվացել է, այլեւ բացարձակ հավասարակշիռ եւ կարծես կողմնակի պահվածքով է մասնակցում դատավարությանը:

«Յունիբանկի» նոր մասնաճյուղ Երեւանում

Սկիզբը՝ էջ 1

Նոր մասնաճյուղի բացման եւ Հայաստանում «Յունիբանկի» քաղաքականության մասին մանրամասներ հաղորդելու խնդրանքով դիմեցինք բանկի խորհրդի նախագահ Գագիկ Զաքարյանին, որը նաեւ Ռուսաստանում գործող «Յունիաստրում» բանկի տնօրենների խորհրդի փոխնախագահն է:

- Մասնաճյուղի բացումը նպատակ ունի բարելավելու սպասարկումը եւ առավելագույն հարմարություններ ապահովել մեր հաճախորդների համար: Գործող մասնաճյուղերը աշխատանքի ծավալների մեծանալու պատճառով չէին հասցնում կատարել դրանք: Այս տարի եւս մեկ մասնաճյուղ կբացենք Երեւանում: Մտածում ենք 2-3 մասնաճյուղեր էլ բացել մարզերում: Այս ուղղությամբ առայժմ ուսումնասիրություններ ենք անցկացնում:

Մենք հասկանում ենք, բանկային բիզնեսն անբաժանելի է մասնաճյուղերի ցանցի զարգացումից: Ռուսաստանում այս տարի 16 մասնաճյուղ ենք բացել՝ Նովոսիբիրսկից մինչեւ Կալինինգրադ, Սանկտ Պետերբուրգից մինչեւ Կրասնոդար, Ռոստով, Վոլգոգրադ: Հայաստանում եւս նույն ռազմավարությունն ենք ընտրելու: Դա հաջողություն կունենա, որովհետեւ ինչպես փորձն է ցույց տալիս, յուրաքանչյուր մասնաճյուղի բացման համար արված ներդրումները վերադառնում են կես տարի հետո:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԲՈՂՈՔԻ ՆԱՄԱԿՆԵՐ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅԱՆԸ

Քայքայիչ պաշտամունք ահազանգում են տուժածները

«Ես բազմիցս դիմել եմ իրավապահ մարմիններին՝ ընտանիքիս անդամներին ՆԳ նախկին աշխատակից Սոնա Ֆահրադյանի հոգեբանական ճնշումներից եւ դրամական շորթումներից զերծ պահելու խնդրանքով: Գործի դնելով նյարդաբան-հոգեբանի մասնագիտական կարողությունները եւ օգտագործելով արգելված հիպնոս, նա «ստիպում» է մարդկանց ամուսնալուծվել, վաճառել տունը, ունեցվածքը: Այդ կնոջ հանցավոր արարքներից տուժել են իմ դուստրը եւ մեր ամբողջ ընտանիքը...»:

«Քույրս՝ Գայանե Սարգսյանը քայքայիչ պաշտամունքի անդամ է, ուր բոլորը խոնարհվում են այսպես կոչված «տիրամորը»՝ Սոնա Ֆահրադյանին: Նա, օգտագործելով դասական եւ էրիքսոնական հիպնոսը, ոչնչացնում է նրանց «ես»-ը, կարողանում է անել այնպես, որ վերջիններս վաճառեն իրենց բնակարանները, տնօրինում է վաճառքից ստացված գումարը...»:

Վերը շարադրվածը փոքր հատվածներ էին նամակներից, որ ստացել է խմբագրությունը: Հեղինակները դրանք ուղարկել են նաեւ տարբեր դատական ատյաններ, ՀՀ ոստիկանություն, ազգային անվտանգության կառույցներ, դատախազություն, որոնք կարող են եւ պարտավոր են աջակցել խնդրի լուծմանը:

«Ազգին» ուղարկված նամակների հեղինակները միակը չեն, որ տուժել են Սոնա Ֆահրադյանի գործունեությունից: Նման ուրիշ ընտանիքներ էլ կան, ովքեր Սոնա Ֆահրադյանին հանդիպել են ընտանեկան ծանր իրավիճակում, երբ առանց այն էլ խարխուլ հիմքերը քանդելն ավելի հեշտ է դառնում: Նպատակը շատ պարզ է, իրադարձությունների զարգացումը տանել մինչեւ ամուսնալուծություն եւ բնակարանը կիսելու նպատակով դրա վաճառք:

Նամակների հեղինակները գրում են, որ բազմիցս նպատակ են ունեցել պատասխանատվության ենթարկել այդ կնոջը, սակայն լուրջ դիմադրության են հանդիպել հենց իրավապահների կողմից: Պարզվում է, քայքայիչ պաշտամունքի խմբի մեջ կան (կամ հովանավորում են) նաեւ իրավապահ մարմինների նախկին եւ ներկայիս մի շարք աշխատակիցներ: Նամակագիրները թվարկում են Գագիկ Ֆահրադյանի, Հասմիկ Աբաբեկյանի, Մելիք Սողոմոնյանի անունները:

Այժմ Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների առաջին ատյանի դատարանը երկու գործ է քննում, որոնք անմիջականորեն կապված են քայքայիչ պաշտամունքի եւ Սոնա Ֆահրադյանի հետ:

Նանա Դովլաթյանը քայքայիչ պաշտամունքի խմբում է եւ ապահարզանի հայցով դիմել է դատարան: Նշան Գրիգորյանը դատարանին խնդրում է իրեն ճանաչել 8-ամյա դստեր խնամակալը, քանի որ, ասում է նա, նախկին կինը՝ Գայանե Սարգսյանը, Սոնա Ֆահրադյանի ազդեցության տակ է: Այս գործերի քննությունը դեռ չի ավարտվել: Սակայն այս իրավիճակի գլխավոր դերակատարի նկատմամբ որեւէ քննություն դեռեւս չի կատարվում:

Մ. Հ.

Վարդավառի տխուր հետեւանքները

Կամ մի դույլ ջրի պատմություն

Ինչ անպատեհություն ու տհաճություն ասես, որ չեն լինում, երբ բնազդներն են իշխում մարդկանց: Բազմամարդ հավաքներում ավելի հաճախ են նման բաներ լինում, տո-

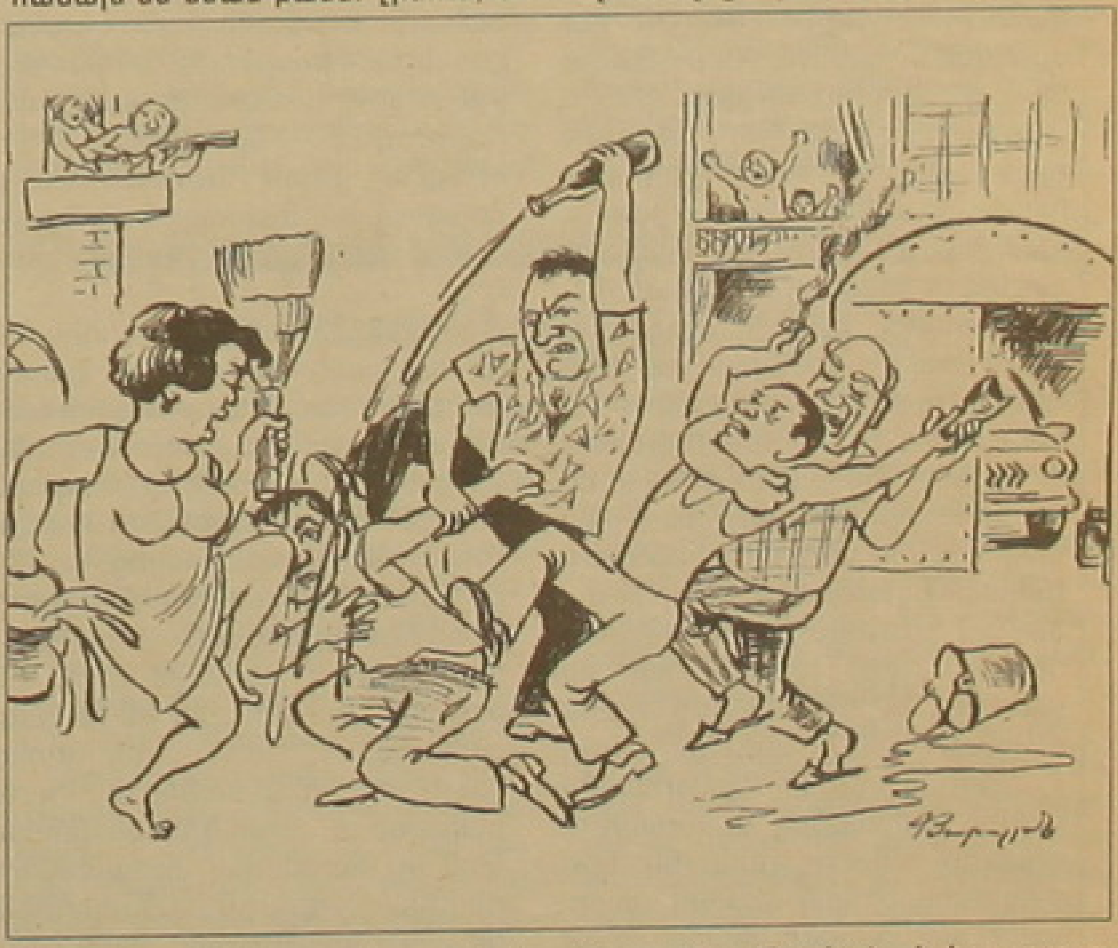

ներին նույնպես, ու Վարդավառի օրն էլ: Երեկ Երեւանի բակերում, փողոցներում ու շքամուտքերում ջրով լի դույլերով պահ մտած աղջիկներն ու տղաները ջուր էին շաղ տալիս անցնող-դարձողների, ծանոթ-անծանոթների վրա: Բայց երբեմն այդ անմեղ կատակները վատ հետեւանքներ են ունենում: Այդ մասին բազմիցս է ասվել, երբ պատահական անցորդի վրա ջուր են լցնում, ու մարդը հայտնվում է անհարմար վիճակում: Երբ երեխաներն են դա անում, ինչ-որ տեղ հասկանալի է: Բայց երբ երեսունն անց կինը կարող է իրեն թույլ տալ դույլերով ջուրը լցնել նախապես իրեն զգուշացրած հարեւանի վրա, երբ մարդը տնից դուրս էր եկել եւ նպատակային ինչ-որ տեղ էր գնում, ինչ անուն դնես: Սա զավեշտ է պարզապես:

Նման մի անհեթեթ իրավիճակի պատահաբար հանդիպեցի Երեւանի Լեոյի փողոցի շենքերից մեկի բակում: Ցավալիորեն միտումնավոր, թե կատակով արված «խաղը» վերածվեց մի կաթիլ մեղրի պատմության: Թրջված երիտասարդը զայրույթի պահին մեկ-երկու անվայելուչ արտահայտություն թույլ տվեց: Ու սկսվեց հին երեւանին բնորոշ բակային իրարանցումը՝ հայհոյանքից տուրուդմբոց: Եկան-հասան հարեւան շենքերից ու բակերից, վրա տվին մարդ ու կին, երեխա ու տարեց: Խոսքուկռիվը վերածվեց ծեծկռտուքի: Միջադեպի հետ կապ չունեցող մի երիտասարդ, ասես առիթ էր փնտրում վրեժ լուծելու, ջարդած շշով հարձակվեց տուժողի վրա: Տղամարդկանց մեջ հայտնված տատիկը չդիմացավ ու թռան հրմշտոցից ընկավ գետնին: Իրար քաշքշեցին, խփեցին, վերնաշապիկ ու վարտիք պատառոտեցին: Վերջը մի կերպ հանդարտեցրին կրքերը, բայց ոխը մնաց եւ դեռ զգացնել կտա:

Մ. Բ.

- Մ. Նահանգներում հիմնված մեր ընկերությունը կարճ ժամանակահատվածում հեղինակավոր դիրք նվաճեց միջազգային շուկայում: Ո՞րն էր այդպիսի հաջողության հասնելու գրավականը:

- Հիրավի, «Փիրատ լոջիկը» կարճ ժամանակի ընթացքում արագորեն աճեց եւ հիմնվելուց ընդամենը 4 տարի անց 2000 թվականին, դարձավ բաց բաժնետիրական ընկերություն: Աստիճանաբար ընդլայնվեց նաեւ մասնագետների թիվը՝ 3-4 հոգանոց աշխատանքային խմբից դառնալով ավելի քան 300 հոգանոց ընկերություն: Նակառուցվածք ունի, հետեւաբար, նաեւ մեծ է փչանալու հավանականությունը: Հենց այդ նպատակով էլ հիշողությանը ավելացնում ենք տեստավորման եւ վերանորոգման ինֆրակառուցվածքը:

- Գիտական ի՞նչ ներդրում է ունեցել Երեւանյան մասնաճյուղը:

- Հայաստանում մեր աշխատանքը սկսեցինք 1999 թվականից: Մեր ընկերության նախագահ ու գործադիր տնօրեն Արամ Կարալանյանը լավ գիտեր, որ խորհրդային տարիներից ի վեր բարձր տեխնոլոգիաների ոլորտն այստեղ բավականին զարգացած է եղել: Մասնագետներընտրված «Տարվա լավագույն արտադրանք» մրցանակին: Այսօր շուկայում ծանոթ ու յուրահատուկ ապրանք է, մրցակից չունի, եւ հենց դրանով էլ բարձր է գնահատվում:

Երեւանյան մասնաճյուղում նույնպես գործում է աշխատանքային պայմանների ամերիկյան ձեւը՝ հաղորդակցության ամուր կապի միջոցով:

Հիշեցնեմ, որ մեր գործունեությունը սկսելով Կալիֆոռնիայում՝ տարածվեց այլ քաղաքներում: Մ. Նահանգներում ունենք 3 կենտրոն՝ Ֆրիմոնտում, Նյու Ջերսիում ու Սիեթլում, մասնաճյուղեր՝ Հնդկաստանում, Հայաստանում, այժմ

«Փիրատ լոջիկի» արտադրանքի արժեքը մտավոր սեփականության մեջ է

«Հայաստանի մասնագետներն ապագայում կստեղծեն նոր տեխնոլոգիաներ եւ իրենց ընկերությունները» ասում է Երվանդ Զորյանը

Էլեկտրոնային սարքեր նախագծող ամերիկյան «Փիրատ լոջիկ» ընկերության երեւանյան մասնաճյուղի գործունեության ընդլայնման մասին գրել էինք մեր նախորդ հրապարակումներից մեկում ընկերության գնած եւ վերակառուցած նոր շենքի բացման արարողության առիթով («Ազգ», 12 հուլիսի 2003): Ընկերության ձեռքբերումների, աշխատանքի կազմակերպման եւ այլ հարցերի մասին ավելի հանգամանալից տեղեկացանք զրուցելով «Փիրատ լոջիկի» փոխնախագահ եւ գլխավոր գիտնական Երվանդ Զորյանի հետ: Ստորեւ ներկայացնում ենք նրա հետ մեր հարցազրույցը:

խագծում է հիմնականում հիշողության սարքեր, որոնք միջազգային շուկայում մեծ պահանջարկ ունեն եւ օգտագործվում են գրեթե բոլոր էլեկտրոնային սարքերի մեջ, այդ թվում ինտեգրալային սխեմաներում, որտեղ նախապես նախագծված հիշողության միջուկները ներդրված են սխեմայի մեջ: Հենց դրանով էլ, ըստ էության, պայմանավորված էր մեր գործի հաջողության արագ ընթացքը:

Մեր արտադրանքի արժեքը եւ կարեւորությունը մտավոր սեփականության մեջ է: Վերջին ժամանակաշրջանում, աստիճանաբար, մեր գործունեության ծիրն էլ ավելի ընդլայնեցինք՝ հիշողության սարքերի մտավոր սեփականությանն ավելացնելով հիշողության համակարգերի եւ հիշողությունները լրացնող տրամաբանական բջիջների գրադարանների մեջ եղած մտավոր սեփականությունը: Անդրադառնալով հիշողության համակարգերին կուզենայի նշել, որ այստեղ հիմնական մտավոր սեփականությունը կապված է տեստավորման եւ վերանորոգման ինֆրակառուցվածքի հետ: Վերջինս կապում է ինտեգրալային սխեմայի մեջ ներդրված հիշողության միջուկները եւ ապահովում դրանց տեստավորումն ու վերանորոգումը:

Կարծում եմ, որ էլեկտրոնային սարքեր նախագծող եւ արտադրող ընկերությունները լայնորեն կօգտագործեն նշված մտավոր սեփականությունը պարունակող մեր արտադրանքը:

- Ովքե՞ր են մեր ընկերության հիմնական պատվիրատուները:

- Առաջին պատվիրատուներն էին ամերիկյան Այ-Բի-Էմ, Ինթել, Ագիր, եւ այլ ընկերություններ: Այսօր դրանց շարքը համալրել են ճապոնական եւ եվրոպական հանրահայտ «Սոնին», «Տոշիբան», «Ֆիլիպսը», «Էս-Թի մայքրոէլեկտրոնիքսը» եւ այլն: Դրանց թիվը հասնում է մոտ 200-ի:

Հիշողության համակարգերի ստեղծման անհրաժեշտությունը հետեւյալն է: Բոլորս գիտենք, որ էլեկտրոնային սարքերի արտադրության ժամանակ հաճախ առաջանում են փոքր թերություններ կամ փոշու հատիկներ են ներթափանցում, որոնք դառնում են արտադրանքի փչացման պատճառ: Իսկ հիշողությունը բավականին խիտ

րը միշտ էլ աչքի են ընկել բարձր պատրաստվածությամբ, խորը գիտելիքներից բացի ունենալով աշխատանքային մեծ փորձ համակարգիչների նախագծման եւ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտում: Տարբեր առիթներով շփվել էինք նրանց հետ, խորապես ճանաչել, հետեւաբար նրանց մտավոր ներուժը մեր գործում ներդնելու որոշումը բնավ պատահական չէր: Այստեղի մասնագետներն աշխատում են 2 ուղղություններով. էլեկտրոնիկայի եւ էլեկտրոնային սարքերի տեստավորման մասնագետները նախագծում են հիշողության սարքերի տեստավորման եւ վերանորոգման միավորներ, իսկ ծրագրավորման մասնագետները մշակում են նախագծման ծրագրային համակարգի բաղադրիչները:

Տեստավորման տեխնոլոգիաների մասնագետներ գտնելու խնդիր չունեցանք, որովհետեւ «Նաիրի» եւ մյուս համակարգիչներն ունեին տեստավորման եւ վերանորոգման միջոցներ: Մասնագետների հրավիրեցինք ԳԱ ակադեմիայից, Երեւանի մաթեմատիկական մեքենաների գիտահետազոտական ինստիտուտից: Նրանք լավագույններն են մեզ մոտ, աշխատասեր են ու կազմակերպված, հետեւաբար նրանց հետ էլ որոշեցինք աշխատել: Բարեբախտաբար, նրանց մասնագիտական եւ մարդկային արժանիքների շնորհիվ դյուրին համագործակցություն հաստատվեց նաեւ դրսի մասնաճյուղերի հետ, որը մեզ համար անչափ կարեւոր է: Միակ խանգարիչ հանգամանքը ժամերի տարբերությունն է, որը դժվարություն է ստեղծում առանձնապես հեռակոնֆերանսներ կազմակերպելիս:

Ալգորիթմիկ լուծումներ գտնող հրաշալի մասնագետների հետ մեկ տարի աշխատելուց հետո մեր արտադրանքը ներկայացրինք արտաքին շուկայում, ունեցանք առաջին հաճախորդներն ու շահեցինք միջազգային երկու մրցանակ: Դա «Սթար մեմորի սիստեմն» է՝ հիշողության ինքնավերանորոգման խելացի համակարգ, որը մեր ընկերությունը նախագծել է Երեւանում: Ի դեպ, համակարգը 2001 թվականին արժանացել է ամերիկյան «Էլեկտրոնիկ փրոդակտս մագազին» հեղինակավոր պարբերականի

նաեւ Անգլիայում եւ Ճապոնիայում:

- Երեւանյան մասնաճյուղի աշխատանքն ինչո՞վ է առանձնանում այստեղ գործող նմանատիպ ընկերություններից:

- Ամենից առաջ առանձնանում է նրանով, որ տեխնիկական լուծումները փորձում է գտնել ոչ թե դրսում, այլ մասնաճյուղի ներսում: Այսինքն, եթե մյուսները նախագծման պահանջներն ու հիմնական լուծումները ստանում են դրսից, մեր գիտական ներուժի մակարդակը թույլ է տալիս ներսում իրականացնել հետազոտություններն ու նախագծումները: Դրանով, մեր համոզմամբ, ավելի է ընդգծվում ու կարեւորվում մասնաճյուղի դերը: Կարծում եմ, որ նման ձեւով պիտի աշխատեն նաեւ մյուս ընկերությունները եւ գիտական կենտրոնները:

Կկամենայի նաեւ նշել, որ մենք սկզբից եւեթ խուսափել ենք մեծ թվով աշխատողներ ընդունելուց, դա համարելով ոչ ճիշտ աշխատաոճ: Նախընտրում ենք աշխատողների աստիճանաբար ավելացումը: Մինչ օրս ունեինք մոտ 70 աշխատող, նոր շենք տեղափոխվելով կունենանք մոտ 200: Այն փաստը, որ Հայաստանի մասնագետներն այսօր արտադրանք են ստեղծում միջազգային շուկայի համար, հույս է ներշնչում, որ ապագայում նրանք կստեղծեն նոր տեխնոլոգիաներ եւ իրենց սեփական ընկերությունները:

Ուրախալի է, որ միջին սերնդից զատ երիտասարդների մեջ էլ կան մտավոր բարձր կարողություններով օժտվածներ, որոնք արդեն ասպիրանտներ են, դոկտորներ:

- Կարծիք կա, թե բարձր տեխնոլոգիաների հայաստանցի մասնագետները նախընտրում են աշխատել Մ. Նահանգներում:

- Մեր ընկերության աշխատանքային փորձը ցույց տվեց, որ տեղի է ունենում հակառակ երեւույթը: Այստեղից հեռացած մի քանի հայաստանցիներ վերադարձան ու այժմ աշխատում են մեզ հետ: Նրանք լավ գիտեն, որ Հայաստանում բարձր կենսամակարդակով ապրելուց բացի, ունեն բոլոր հնարավորությունները իրենց զավակներին հայկական ոգով մեծացնելու:

Հարցազրույցը վարեց
ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆԸ

ԱՀԱԶԱՆԳ՝ «ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱԳԻՏԱՐԱՆԻ» ՄԱՍԻՆ

Բաց նամակ Հայաստանի Հանրապետության նախագահ Պրն Ռոբերտ Քոչարյանին

Մեծարգո պրն նախագահ

Ձեզ դիմելու առիթը Հայաստանի Հանրապետության եւ սփյուռքի հասարակական կարծիքի համար բացարձակապես անըմբռնելի մի իրողություն է, որն այնքան արտառոց է, որ չի տեղավորվում առողջ բանականության շրջանակներում: Ինքնիշխան Հայաստանի Հանրապետությունում վտանգված է բոլոր ժամանակների հայագիտական խոշորագույն օջախներից մեկի՝ «Հայկական հանրագիտարան. հրատարակչության» հետագա գոյատեւումը: Հայագիտական այդ կենտրոնը, հիմնադրվելով 1960-ական թթ. ազգային զարթոնքի պայմաններում, իր գոյության ողջ ընթացքում հանդիսացել է այդ զարթոնքի ցայտուն արտահայտություններից մեկը՝ ծանրակշիռ ավանդ ներդնելով 1980-ականների վերջի ազգային-ազատագրական պայքարի նախապատրաստման եւ ծավալման գործում: Եվ այդ հաստատությունը, ազգային այդ մեծագույն հոգեւոր արժեքներից մեկն այսօր հայտնվել է փլուզման եզրին. այն ոչ միայն չի օգտվում պետական հովանավորությունից, ինչպես ընդունված է ամբողջ աշխարհում, այլեւ հայտնվել է տասնամյակների ընթացքում իր զբաղեցրած շենքից արտաքսվելու սպառնալիքի տակ: ՀՀ կառավարության 2003 թ. հունվարի 9-ի որոշմամբ այդ շենքը վաճառվել է: Ավելորդ չէ նշել, որ 20-րդ դարի վերջին տասնամյակի դժվարին պայմաններում, երբ շատ ու շատ հաստատություններ ի հայտ բերեցին իրենց անկարությունը, Հայկական հանրագիտարանի խմբագրությունը կարողացավ հրատարակել շուրջ 10 անուն հանրագիտարանային գրականություն՝ իր նպաստը բերելով երկրում նոր ժամանակների գիտական մտքի զարգացմանը:

Պրն նախագահ, դիմելով Ձեզ, ակնկալում ենք անհետաձգելի եւ վճռական քայլեր ստեղծված անորպալի վիճակը շտկելու ուղղությամբ: Անհրաժեշտ է, որ «Հայկական հանրագիտարան. հրատարակչությունը» տիրոջ իրավունքով շարունակի մնալ ու աշխատել տասնամյակներ շարունակ իր անվան հետ կապված այդ շենքում: Ըստ արժանվույն հիշենք Հայկական հանրագիտարանի հիմնադիր, առաջին գլխավոր խմբագիր, Հայաստանի ԳԱ նախագահ, աշխարհահռչակ գիտնական Վիկտոր Համբարձումյանի պատգամը. «Հանրագիտարանը պետության ոչ պաշտոնական խորհրդանիշներից է, այն ներկայացնում է ազգը»:

Ֆադեյ Սարգսյան	ՀՀ ԳԱԱ նախագահ, ակադեմիկոս
Հովհաննես Այվազյան	Հայկական հանրագիտարան. հրատարակչության գլխավոր խմբագիր, տնօրեն, ֆիզ. գիտ. դոկտ.
Կարլեն Ադամյան	Լ. Հովհաննիսյանի անվան սրտաբանության ինստիտուտի տնօրեն, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս
Լենսեր Աղալովյան	ՀՀ ԳԱԱ մեխանիկայի ինստիտուտի տնօրեն, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս
Կարեն Աղամյան	Հայաստանի նկարիչների միության նախագահ, գրող
Աղասի Այվազյան	Գրող
Լեւոն Անանյան	Հայաստանի գրողների միության նախագահ
Արեւշատ Ավագյան	Մշակույթի հայկական ֆոնդի վարչության նախագահ, բանաստեղծ
Սեն Արեւշատյան	Մեսրոպ Մաշտոցի անվան հին ձեռագրերի ինստիտուտ Մատենադարանի տնօրեն, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս
Զորի Բալայան	Գրող, հրապարակախոս
Վլադիմիր Բարխուդարյան	ՀՀ ԳԱԱ փոխնախագահ, ակադեմիկոս-քարտուղար
Գեորգ Բրուտյան	ՀՀ ԳԱԱ նախագահության խորհրդական, Հայոց փիլիսոփայական ակադեմիայի նախագահ, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս
Էմիլ Գաբրիելյան	ՀՀ ԳԱԱ փոխնախագահ, ակադեմիկոս
Համլետ Գեւորգյան	ՀՀ ԳԱԱ փիլիսոփայության ինստիտուտի առաջատար գիտաշխատող, ակադեմիկոս
Ազատ Եղիազարյան	ՀՀ ԳԱԱ գրականության ինստիտուտի տնօրեն, բանասիր. գիտ. դոկտ.
Պերճ Զեյթունցյան	Գրող
Հենրիկ Իգիթյան	ՀՀ գեղագիտական դաստիարակության կենտրոնի գլխ. տնօրեն, արվեստաբան
Սերգեյ Իսրայելյան	Հայաստանի կինոգործիչների միության նախագահ
Սիլվա Կապուտիկյան	Բանաստեղծուհի, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս
Վիլեն Հակոբյան	Երեւանի պետական բժշկական համալսարանի ռեկտոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս
Վարազդատ Հարությունյան	ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս
Բաբկեն Հարությունյան	Երեւանի պետական համալսարանի պատմության ֆակուլտետի դեկան, պատմ. գիտ. դոկտ.
Լավրենտի Հովհաննիսյան	ՀՀ ԳԱԱ լեզվի ինստիտուտի փոխտնօրեն, բանաս. գիտ. դոկտ.
Հենրիկ Հովհաննիսյան	ՀՀ ԳԱԱ արվեստի ինստիտուտի գլխավոր մասնագետ, արվեստաբանության դոկտ.
Նիկոլայ Հովհաննիսյան	ՀՀ ԳԱԱ արեւելագիտության ինստիտուտի տնօրեն, պատմ. գիտ. դոկտ.
Երվանդ Ղազանչյան	Հ. Պարոնյանի անվան երաժշտական կոմեդիայի պետական թատրոնի տնօրեն
Ռադիկ Մարտիրոսյան	Երեւանի պետական համալսարանի ռեկտոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս
Աշոտ Մելքոնյան	ՀՀ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտի տնօրեն, պատմ. գիտ. դոկտ.
Գեւորգ Պողոսյան	ՀՀ ԳԱԱ փիլիսոփայության եւ իրավունքի ինստիտուտի տնօրեն, փիլ. գիտ. թեկնածու
Յուրի Սարգսյան	Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարանի ռեկտոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս
Սոս Սարգսյան	Երեւանի թատրոնի եւ կինոյի պետական ինստիտուտի ռեկտոր, ՀՀ ժող. արտիստ
Արամ Քալանթարյան	ՀՀ ԳԱԱ հնագիտության եւ ազգագրության ինստիտուտի տնօրեն, պատմ. գիտ. դոկտ.:

Միջազգային

Թուրք-ամերիկյան հարաբերությունների լարվածությունը զարգացման միտումներ է ցուցաբերում

Ավարտվեց Թուրքիայի արտգործնախարար Աբդուլլահ Գյուլի Վաշինգտոն կատարած այցը: Ենթադրվում էր, որ ԱՄՆ պետքարտուղար Քոլին Փաուելի հետ նրա հանդիպմանը կբարձրացվի Հայաստանի հետ Թուրքիայի հարաբերությունների հարցը: Խոսքը տվյալ դեպքում հայ-թուրքական սահմանի բացումից խուսափելու պաշտոնական Անկարայի դիրքորոշման մասին էր, որն իբրեւ ԱՄՆ-ի շահագրգռությունները անտեսելու հերթական փորձ, պետք է որ հիասթափություն պատճառեր Վաշինգտոնին: Հատկապես այն դեպքում, երբ ամերիկահայ կազմակերպությունները, ընդառաջելով սփյուռքի հետ երկխոսության թուրքական նախաձեռնությունը, հանդիպել էին Թուրքիայի արտգործնախարարության հետախուզության եւ հետազոտությունների բաժնի վարիչ Թեզջանին: Այդ ընթացքում պաշտոնական Վաշինգտոնը թուրքական իշխանությունների պահանջով նպաստել էր Հայոց ցեղասպանության բանաձեւի ձախողմանը Սենատում:

Այլ կերպ՝ Անկարան Վաշինգտոնին համարժեք արձագանք ցույց չէր տվել: Հարկ է, սակայն, նշել, որ այդ նույն Անկարան անարձագանք է թողել նաեւ Թուրքիայի տարածքում ամերիկյան զորք տեղակայելու Վաշինգտոնի պահանջը, ինչը երկու դաշնակից երկրների միջեւ տարաձայնություններ է առաջ բերել: Հակաիրաքյան պատերազմի ավարտին այդ տարաձայնությունները վերաճեցին հարաբերությունների լարվածության, երբ ամերիկացիները փորձեցին վերահսկողություն սահմանել Հյուսիսային Իրաքում տեղակայված թուրքական հատուկ զորամիավորումների վրա:

11 թուրք սպայի ձերբակալությունը վերահսկողության արտահայտությունն էր: Ինչո՞ւ: Այն պատճառով, որ Իրաքի հյուսիսում ամերիկացիները թուրքերի դժգոհությունները անտեսում եւ սերտորեն համագործակցում են քրդական կազմակերպությունների ու հատկապես PKK-ի իրավաժառանգորդ KADEK-ի հետ: Այս համագործակցությամբ ավելորդ է դառնում Թուրքիայի ռազմական ներկայությունը Հյուսիսային Իրաքում: Իսկ դա իր հերթին պայմանավորում է այն, որ տարաձայնությունների հիմքում դրվեն ԱՄՆ-ի քրդական պետականության ծրագրերը:

Սա նշանակում է, որ եթե Գյուլին հաջողվեր հաղթահարել տարաձայնությունները, ապա դա ժամանակավոր բնույթ էր կրելու, որովհետեւ ծրագրերի իրագործման հետ դրանք վերստին սրվելու էին: Ուրեմն թուրք-ամերիկյան տարաձայնությունների հաղթահարման արդյունավետ միջոցը դրանց առաջացման պատճառների վերացումն է, իսկ դա ենթադրում է շրջանառությունից դուրս բերել Հյուսիսային Իրաքում քրդական պետականության հետ կապված ծրագրերը, որոնց իրագործումը, բացի Թուրքիայից, որպես ազգային շահերի սպառնալիք դիտում են նաեւ Սիրիան ու Իրանը: Հակառակ նրանց Իսրայելը սկսում է քրդերի ազատությունների եւ քրդական անկախ պետականության մասին հայտարարություններ անել:

Որքան էլ Անկարայում ահազանգեն, դեռեւս վաղ է թուրք-ամերիկյան ռազմավարական դաշինքի փլուզման մասին խոսելը: Բայց եւ այնպես, Իրաքի հյուսիսում քրդական պետականության ծրագրերի իրագործման, ինչպես նաեւ թուրքական զորքերի գործունեության վերահսկման փաստերի առկայությամբ, միանգամայն պարզորոշ կարելի է ասել, որ Մերձավոր եւ Միջին Արեւելքում Թուրքիայի շահերն այլեւս չեն համընկնում ԱՄՆ-ի շահերին, եւ վերջիններս սկսել են տարբեր մոտեցումներ ցույց տալ տարածաշրջանային խնդիրներին: Նույնը պետք է ասել նաեւ Իսրայելի պարագայում:

Թուրք-ամերիկյան հարաբերություններում ամեն մի տեղաշարժ, անկախ բնույթից, անմիջականորեն անդրադառնում է Իսրայելի հետ Թուրքիայի հարաբերությունների վրա: Եթե նույնիսկ թուրք-ամերիկյան տարաձայնությունները հաղթահարվեն, միեւնույն է, տարածաշրջանում ԱՄՆ-ի ձեռնարկած կառուցվածքային փոփոխությունները, որոնց կատարման դեպքում միանշանակ չեզոքանում են Իսրայելի հակառակորդները, անիմաստ են դարձնելու թուրք-իսրայելական առանցքի գոյությունը: Չի բացառվում, որ զուգընթաց դրան խորանան հայ-թուրքական հարաբերությունների նկատմամբ Թուրքիայի եւ ԱՄՆ-ի մոտեցումներում առկա տարբերությունները: Դա հասկանալի կդառնա, երբ այդ հարաբերությունների կարգավորման ամերիկյան շահագրգռությունները տարածաշրջանի վերակառուցման անհրաժեշտություն դառնա: Այս պարագայում Անկարան շահագրգռությունները անտեսելու հնարավորություն չի ստանա: Թերեւս դրանով էլ ամերիկահայ կազմակերպությունները կձերբազատվեն թուրքական քաղաքական նախաձեռնություններին ընդառաջելու տհաճ պարտականությունից:

Ըստ երեւույթին, Փաուել-Գյուլ հանդիպմանը Հայաստանի հետ Թուրքիայի հարաբերությունների հարցը տեսադաշտից դուրս է մնացել, որ թուրքական աղբյուրները որեւէ տեղեկություն չեն հաղորդում: Այս հանգամանքը վկայում է հանդիպման լարված բնույթի մասին: Համենայն դեպս, Անկարայում դժգոհում են, որ Վաշինգտոնը տարածաշրջանում անտեսում է Թուրքիայի շահերը, իսկ ամերիկացիները չեն կարողանում մարսել հակաիրաքյան պատերազմի նախօրյակին թուրքերի պատճառած հիասթափությունը: Այլ կերպ՝ թուրք-ամերիկյան հարաբերությունների լարվածությունը զարգացման միտումներ է ցուցաբերում, ինչը ենթադրում է, որ հայկական իշխանություններն էլ շուտով կձերբազատվեն Թուրքիայի հարաբերությունների առնչությամբ իրենց վրա գործադրվող ամերիկյան ճնշումներից:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Մոլլա Օմարը հորդորում է ակտիվացնել մարտերն Աֆղանստանում

«Թալիբան» շարժման հոգեւոր առաջնորդ, մոլլա Մոհամմեդ Օմարը հավանություն է տվել Աֆղանստանի հարավում թալիբների գլխավոր հրամանատարի օգնական նշանակված գրոհայինի թեկնածությանը եւ հրամայել է ակտիվացնել հարձակողական գործողությունները կառավարական ուժերի եւ ամերիկացի զինծառայողների վրա:

Ռոյթեր գործակալությունը հաղորդում է, որ մոլլա Օմարի կոչերն էապես նպաստում են աֆղան գրոհայինների գործողություններին: Անցյալ շաբաթավերջին՝ հերթական կոչից հետո, թալիբները մի քանի հարձակում գործեցին ամերիկացի զինծառայողների վրա, վիրավորելով 9 զինծառայողների:

Թալիբների առաջնորդի կարգադրությունների մասին հայտնի է դարձել ռադիոկալանման շնորհիվ: Օմարի վերջին կոչը հասցեագրված է մոլլա Սաբիրին, որին «Թալիբանի» ղեկավարությունը եւ ցեղապետները նշանակել են Աֆղանստանի հարավում թալիբների հրամանատարի տեղակալ:

Աֆղանստանի հետախուզության սպաներից մեկի տվյալներով, թալիբները եռօրյա համագումար են անցկացրել, որի ավարտին՝ շաբաթ օրը մշակվել է կառավարական զորքերի եւ ամերիկացիների դեմ կռվելու գործողությունների նոր ծրագիր:

Ֆիլիպիններում ձերբակալվել է նախկին նախագահի զինակիցը

Ֆիլիպինների իշխանությունները զինվորական հեղաշրջում կազմակերպելու ամբաստանությամբ ձերբակալել են երկրի նախկին նախագահ Ջոզեֆ Էստրադայի զինակից Ռամոն Կարդենասին:

Ոստիկանության ներկայացուցիչները Ռոյթեր գործակալության թղթակցին հայտնել են, որ խուզարկության ժամանակ Կարդենասի տանը հայտնաբերվել են կարմիր թեւակապեր, որպիսիք կրում էին շաբաթ օրը մայրաքաղաք Մանիլայի առեւտրի կենտրոնը զավթած խռովարար զինվորականները, ինչպես նաեւ զենք ու հանդերձանք: Բացի դրանից, ըստ ոստիկանության տվյալների, խռովությունն սկսելուց առաջ դրա որոշ մասնակիցներ այցելել են Կարդենասի տուն:

Խռովարար մոտ 300 զինվորականները կալանավորված են եւ պահվում են իրենց զորանոցներում: Նրանք 19 ժամ շարունակ իրենց ձեռքին էին պահել Մանիլայի առեւտրի կենտրոնը, պահանջելով նախագահ Գլորիա Արոյոյի պաշտոնաթողությունը: Բայց նախագահի վերջնագրից հետո հրաժարվել էին իրենց դիտավորությունից եւ համաձայնել էին վերադառնալ զորանոցներ:

Կարդենասը եւ Էստրադան միասին են սովորել Մանիլայի դպրոցներից մեկի բարձր դասարաններում: Էստրադայի նախագահության տարիների Կարդենասը նրա պատասխանատու քարտուղարի տեղակալն էր: 2001 թ. կաշառակերության մեղադրանքով Էստրադային պաշտոնանկ էին արել եւ բանտարկել: Շաբաթօրյա խռովության ժամանակ նրան բանտային հիվանդանոցից շտապ տեղափոխել էին զինվորական ճամբարներից մեկը:

Դ. Ք.

ԱՄԵՐԻԿԱՑԻՆԵՐԸ ԻՐԱՔՈՒՄ

Իրաքում 24 ժամում սպանվել է 5 ամերիկացի

Սանչեսը վճռականության կոչ է անում

Բաղդադից Ֆրանսպրես գործակալությունը հաղորդում է, որ կիրակի առավոտյան Ալ Հասուահ քաղաքում (Բաղդադից 30 կմ հարավ) նռնակի պայթյունից զոհվել է ամերիկացի մի զինվոր, մեկ ուրիշն էլ վիրավորվել է: Շաբաթ օրը ձեռնարկված երկու այլ հարձակումների ընթացքում սպանվել էին եւս 4 ամերիկացի զինվորներ:

Մայոր Ուիլյամ Սերվանտը Ֆրանսպրեսին հայտնել է, որ մայիսի 1-ին Իրաքի պատերազմի ավարտի հռչակումից ի վեր այդ երկրում արդեն սպանվել են ամերիկացի 49 զինծառայողներ: Բացի դրանից, մարտերից դուրս զոհվել են եւս 55 զինվորներ, 375 ուրիշներ էլ վիրավորվել են:

Ինչ վերաբերում է իրաքցի նախկին ղեկավարների որոնումներին, ամերիկյան զորքերը շաբաթավերջին մի շարք գրոհներ են ձեռնարկել Տիկրիտում եւ Բաղդադում: «Սքայ նյուզ» հեռուստաընկերության տվյալներով, Տիկրիտի 3 ագարակների վրա կատարված անակնկալ հարձակումների ընթացքում քիչ է մնացել ձերբակալվի Սադդամ Հուսեյնի անվտանգության ծառայության պետը: Նա փախուստի էր դիմել հարձակումներից ընդամենը 24 ժամ առաջ:

Կիրակի երեկոյան ամերիկյան ուժերը բազմաժամյա գրոհ են ձեռնարկել Բաղդադի Մանսուր թաղամասի տներից մեկի վրա, որտեղ, ըստ ականատեսների վկայության, թաքնվել է Սադդամ Հուսեյնը: Տանտերը, որը Հուսեյնի համակիրներից է, գրոհի պահին տանը չի եղել: Ավելի ուշ նա Ֆրանսպրեսի թղթակցին ասել է, որ փոխհրաձգության ժամանակ սպանվել են 5 իրաքցիներ:

Ներկայումս Բաղդադում գտնվող ամերիկացի գեներալ Ռիչարդ Մայերսն իր հերթին հայտարարել է, որ անցյալ շաբաթ Սադդամ Հուսեյնի երկու որդիների սպանությունից հետո կտրուկ ավելացել է Հուսեյնի կողմնակիցներին վերաբերող տեղեկությունների ծավալը: Մամլո ասուլիսում նա նշել է, որ շատացել են նաեւ իրաքյան զինապահեստներին առնչվող տեղեկությունները: Մայերսի կարծիքով, Սադդամ Հուսեյնին գտնելն այժմ «լոկ ժամանակի հարց է»:

Մինչդեռ ԱՄՆ կենտրոնական հրամանատարության ղեկավար, գեներալ Ռիկարդո Սանչեսը CNN-ին տված հարցազրույցում առավել սթափ է գնահատել իրավիճակը, ասելով, որ Իրաքը մագնիսի պես ձգում է տարբեր ազգությունների ահաբեկիչներին, որոնց առիթ է պետք ամերիկացիների դեմ կռվելու համար: «Գլխավորը ճակատամարտն Իրաքում շահելն է: Այլապես Ամերիկան ահաբեկիչներին կտեսնի իր հողի վրա», զգուշացրել է գեներալը:

Բաղդադում ամերիկացիները ծեծել են ճապոնացի լրագրողի

Ճապոնական Կիոդո գործակալությունը հաղորդում է, որ կիրակի օրը Բաղդադում ամերիկյան զորքերի հերթական գրոհի նկարահանման պահին ծեծի է ենթարկվել Japan press գործակալության 47-ամյա թղթակից Կածուսակա Սատոն: Ամերիկացի զինվորները նրան գետին են տապալել եւ ոտքերով խփել: Ճապոնացի լրագրողը դեմքի եւ ձեռքերի վնասվածքներ է ստացել:

Դեպքին ականատես է եղել լրագրողուհի Միկա Յամամոտոն: Սատոն սյուժե էր նկարահանում Իրաքի խաղաղ բնակչության կորուստների մասին: Տեսախցիկը խլելուց հետո ամերիկացիները ծեծել են նրան եւ մեկ ժամ կապված պահել առանց որեւէ բացատրության:

Սատոյի կարծիքով, իր աշխատանքին խանգարելով, ամերիկացիներն ըստ երեւույթին «փորձել են թաքցնել ինչ-որ բան, օրինակ՝ քաղաքացիական անձանց մարմինները»: Նա նկարահանումներ է անում ճապոնիայի հեռուստատեսության պատվերով:

Ի դեպ, Ճապոնիայի կառավարությունը ժամանակին հավանություն է տվել Իրաքի պատերազմի գաղափարին եւ ներկայումս պատրաստվում է հետպատերազմյան վերականգնմանն օժանդակելու նպատակով զորաբաժին ուղարկել այնտեղ:

Հույն փաստաբանները դատի տվեցին Թոնի Բլերին

Աթենքի փաստաբանների ընկերակցությունը երեկ Հաագայում գործող Միջազգային քրեական դատարանին (ՄՔԴ) հայց է ներկայացրել Մեծ Բրիտանիայի վարչապետ Թոնի Բլերի եւ նախարարներ Ջեք Սթրոյի, Ջեֆրի Հունի եւ Ադամ Ինգրամի դեմ, նրանց մեղադրելով պատերազմական հանցագործությունների մեջ:

Մեղադրանքների թվում են սպանությունը եւ սպանության փորձը, նյութական ու բարոյական վնասի պատճառումը, զինված հարձակումներն անզեն քաղաքացիների եւ ոչ ռազմական օբյեկտների վրա, քաղաքացիների ռմբակոծումները:

Հայցի հեղինակների կարծիքով, Բլերի թույլտվությամբ Իրաքում ձեռնարկված գործողությունները նաեւ երկարաժամկետ վնաս են պատճառել այդ երկրի բնությանը եւ պատմական հուշարձաններ ավերել: ՌԻԱ գործակալության տվյալներով, հայցում նշված է Իրաքի պատերազմի 22 դրվագ, այդ թվում Բաղդադի բնակելի շրջանների եւ մյուս քաղաքների ռմբակոծումները:

Հայցվորները պնդում են, որ իրենց քայլն Իրաքի պատերազմը նախաձեռնողներին դատական պատասխանատվության կանչելու առաջին փորձն է: Հայցում նշված չեն ամերիկացի պաշտոնյաների անուններ, քանի որ ԱՄՆ կառավարությունը չի ճանաչում ՄՔԴ-ի իրավասությունը:

Omaggio a Berio
Լուչանո Բերիոյի հիշատակին

Ականավոր կոմպոզիտոր Լուչանո Բերիոյի (1925-2003) մահվան լուրը ցավով արձագանքվեց Հայաստանի երաժիշտների սրտերում: Իտալական արդի երաժշտության լիդեր, ավանգարդի ճանաչված դասական Լուչանո Բերիոն մտնում էր 20-րդ դարի լավագույն կոմպոզիտորների կոհորտայի մեջ: Նրա վախճանը, ինչպես 2001 թ. Յանիս Քսենակիսինը, մեծ կորուստ է ամբողջ երաժշտական աշխարհի համար:

Բերիոն պատկանում էր նրանց թվին, ովքեր ներգործում էին գեղարվեստական գիտակցության փոփոխման վրա, սահմանում երաժշտական մտածողության նորմեր, փորձարարություն անում եւ ստեղծում երաժշտական նոր արտահայտչականություն: Նրա ստեղծագործության մասշտաբում տեղավորվում էին Մոնտեվերդիի եւ Պուչինիի օպերային ավանդույթները, աբսուրդի ավանգարդային թատրոնը եւ ֆելլինիական տիպի սյուրնատուրալիզմը, իտալական ժողովրդական մեղեդիները եւ էլեկտրաակուստիկ հնչյունային փորձերը: Ազգային խոշորագույն նախակարապետների՝ Գոֆրեդո Պետրասիի, Լուիջի Դալլապիկոլայի, Լուիջի Նոնոյի նման, Լուչանո Բերիոն չէր ժխտում դոդեկաֆոնիայի տեխնիկան, հետագայում մշակելով երաժշտական տեմպի ինքնուրույն ֆոնետիկ կազմակերպում: 60-70-ական թթ. նա Եվրոպայում հայտնի էր նաեւ որպես արեւմտյան եւ արեւելյան (չինական) թատրոնի տարրերը միավորող բեմադրիչ, ինչն ազդեց նրա երաժշտական-թատերական հայացքների վրա. նրա «Օպերան» (1970 թ.) դրամատիկ կառուցվածքի տեսակետից հակասում է օպերայի ժանրին, իսկ հսկայական թվով վոկալ-բեմական ստեղծագործությունները տպավորում են հայեցակարգերի ու ձեւերի յուրօրինակ բազմազանությամբ:

Բերիոյի մեծությունը նաեւ այն է, որ նա իր գեղարվեստական աշխարհի մեջ ներառել է 20-րդ դարի փիլիսոփայական գրականությունը. Ջ. Ջոյս, Ա. Մաչադո, Մ. Պրուստ, Թ. Էլիոտ, Է. Փաունդ, Պ. Ցելան, Պ. Ներուդա, Է. Կամինգս: Անշուշտ, նրա համար թանկ է նաեւ Իտալիայի գրական ժառանգությունը՝ անտիկ Վերգիլիոսից մինչեւ Դանտե եւ Պետրարկա, իսկ ժամանակակիցներից՝ Նեոռեալիստ Ի. Կալվինո (նրա լիբրետոներով գրված են «Ճշմարիտ պատմություն» եւ «Արքան լսում է» օպերաները) եւ էքսպրեսիոնիստներ Ռ. Ալբերտի եւ Է. Սանգինետի:

Բերիոյի երաժշտության մեջ թատերական ու գրական մշակության «ներկայությունը» դառնում էր նրա նորարարական գաղափարների յուրօրինակ խթանիչը: Բոլոր ժանրերում կոմպոզիտորը, ապշեցնելով վիթխարի ստեղծարար եռանդով եւ կոնստրուկտիվ ճկուն երեւակայությամբ, ապացուցում էր համակողմանի պրոֆեսիոնալիզմի հնարավորությունը որպես ստեղծագործական առաջընթացի գրավական:

Լուչանո Բերիոյի անձը, Իտալիայում, ԱՄՆ-ում, ամբողջ աշխարհում որպես կոմպոզիտոր, դիրիժոր, մանկավարժ, տեսաբան, կազմակերպիչ, նրա հագեցած գործունեությունը փառք բերեցին իտալական արդի երաժշտությանը: 20-րդ դարի երկրորդ կեսի նույնիսկ ամենանշանավոր ստեղծագործողների շարքում (նրանց թվում են Բերիոյի վաղամեռիկ ավագ ընկեր Բրունո Մադերնան եւ կրտսեր հայրենակից Սիլվանո Բուսոտին) Բերիոն մնում էր ազգային կոմպոզիտորական դպրոցի առաջատարը եւ, ըստ էության, 20-րդ դարում աշխարհին այդ օրհնյալ երկրի տված ամենամեծ արվեստագետը:

Բերիոյի անունը ծանոթ եւ թանկ է նաեւ հայերիս համար, քանի որ կապված է երգչուհի Քեթի Բերբերյանի (1928-1983) կոմպոզիտորի առաջին կնոջ հետ: Մարտին լրացավ նրա մահվան 20 տարին, բայց Բերբերյանի կերպարը չի խամրում, իսկ Բերիոյի հոգնածությունը բռնկման պես լուսավորեց «Ավանգարդի Կալլասի» կյանքը, ինչպես

Լուչանո Բերիո

անվանում էին մեր մեծ հայրենակցուհուն: Ինձ բախտ է վիճակվել նրան ունկնդրել փառատոներում, շփվել, նամակագրություն հաստատել, ստանալ նոտաներ եւ ձայնապնակներ, վերջապես երեւանցիներին ծանոթացնել արդի վոկալ արվեստին նվիրված նրա տեսական հոդվածներին (հրապարակվել են «Գարուն» ամսագրում): Երկրորդ հոդվածում («Նոր վոկալայնությունն արդի երաժշտական ստեղծագործության մեջ») Բերբերյանը շատ է գրում Բերիոյի ստեղծագործությունների վրա կատարած աշխատանքի մասին:

Հարցազրույցներից մեկում Քեթի Բերբերյանը խոստովանել է. «Կյանքիս գագաթնային փուլերի թվին եմ դասում իմ հանդիպումներից երեքը՝ Լուչանո Բերիոյի, Իգոր Ստրավինսկու եւ բեմադրիչ Պիտեր Բրուկի հետ»: Լուչանոյի հետ առաջին իսկ հանդիպումը կանխորոշեց նրա ճակատագիրը:

Հայ տարագիրների դուստր, Աթլբորո քաղաքի (Մասաչուսեթսի նահանգ) 20-ամյա բնակչուհի Քեթին վոկալ վարպետությունը բարձրացնելու նպատակով մեկնում է Միլան: Ցուցադրական համերգին նախապատրաստվելիս ծանոթ հայերից մեկի խորհրդով եւ երջանիկ պատահականությամբ նրա դաշնակահարը Միլանի կոնսերվատորիայի ուսանող Լուչանոն էր: Արդեն 1950 թ. նրանք ամուսնացան եւ համատեղ ապրեցին մինչեւ 1964 թ.: Հետագայում Քեթին կասի. «Բերիոն ինձ կերտեց որպես երաժիշտ եւ որպես պրոֆեսիոնալ երգչուհի»: Նրա խորհրդով Միլանի կոնսերվատորիայում Քեթին ուսանեց Ջորջանա դել Վիգոյի մոտ, բայց գեղագիտական կողմնորոշման համար պարտական էր ամուսնուն: 1951 թ. նրա հետ հանդես գալով Դոնիցետիի «Լուչիա դի Լամերմուր» օպերայում (Ալիսայի դերերգը), որտեղ ամուսինը դիրիժոր էր եւ բեմադրիչ, Քեթին հասկացավ, որ իր ուղին ռոմանտիկ երաժշտությունից դուրս է: 1952 թ. նա առաջին անգամ երգում է ձայնի եւ 4 փողայինների համար Բերիոյի գրած «Opus N ZOO» ստեղծագործությունը, իսկ 1953-ին մեծ ժողովրդականություն ունեցած «Կամերային երաժշտությունը» ձայնի եւ գործիքային եռյակի համար (ի դեպ, այդ տարվա ամռանը ծնվեց նրանց դուստր Քրիստինան):

Սկսած 1955 թվականից, երբ Բերիոն Բ. Մադերնայի հետ բացում է Studio di Fonologia Musicale-ն՝ Իտալիայում էլեկտրոնային երաժշտության առաջին ստուդիան, սկսվում է ամուսինների ստեղծագործական համագործակցության արգասավոր ժամանակահատվածը: Քեթին մասնակցել է նույնիսկ էլեկտրոնային ստեղծագործություններից մեկին՝ «Omaggio a Joyce»-ին: Արագորեն հաղորդակցվելով իր բազմակողմանի խառնվածքին հոգեհարազատ նոր երաժշտությանը՝ Քեթին հասնում է վարպետության բարձունքներին եւ միջազգային լայն ճանաչման: Առաջատար կոմպոզիտորները, այդ թվում Ստրավինսկին, Քեյջը, Հաուբենշտոկ-Ռամատին, Պուսյորը, Բուսոտին եւ ուրիշներ, ստեղծագործություններ են ձոնում նրան:

Բնականաբար, Բերբերյանի համար մշտապես գրում է Լուչանո Բերիոն, դա շարունակելով նույնիսկ 1968 թ. պաշտոնապես ամուսնալուծվելուց հետո: Բերիոն այդ ժամանակ ամուսնացավ ամերիկուհի

Քեթի Բերբերյան

Սյուզանի հետ, իսկ տարիներ անց (3-րդ անգամ) կյանքը կապեց իսրայելցի Թալիայի հետ:

Վերոհիշյալ գործերից բացի, ահա Բերիոյի այն ստեղծագործությունները, որոնցում երգել է Քեթի Բերբերյանը. «Allez-hop», «Շրջանակներ», «Epifanie», «Դեմք», «Esposizione», «Laborintus II», «Sequenza-III», «Ժողովրդական երգեր» (այստեղ օգտագործվում է «Լուսին ելավ» հայկական քաղաքային երգը), «Շրջապտույտներ Ձայնի հետ», «Recital I for Cathy», «Անդորր», «Երեւակայական օրագիր»: Նախկին ամուսինները հերթական ձայնագրումների ժամանակ շարունակում էին ակտիվորեն շփվել մինչեւ 1988 թ. Հռոմում Քեթի Բերբերյանի մահը: 1984 թ. կոմպոզիտորը կամերային նվագախմբի համար գրում է «Ռեքվիեմ», որի մասերից մեկը՝ Frammento-ն ունի ընծայագիր՝ In memoriam Cathy.

Մեծ արվեստագետների վախճանն արվեստում մշտապես ընկալվում է որպես աղետ: Նրանց բացակայությունն անհնար է լրացնել: Բայց երբ մեղմանում է հուզական ցնցումը, ուրվագծվում է ստեղծագործողի գործերի ամբողջական նկարագիրը, որը ըմբռնելի է ժամանակի ընթացքում եւ պահպանվում է հավիտենական լույսով: Ամեն:

ՍՎԵՏԼԱՆԱ ՍԱՐԳՍՅԱՆ
Արվեստագիտության դոկտոր

Հորդորներ քրիստոնյա հավատացյալներին

Լույս է տեսել Սուրբ Իգնատիոս Աստուածազգեացի «Թղթերը», որի տպագրությանը մասնակցություն է բերել նաեւ Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու Արագածոտնի թեմի առաջնորդարանը:

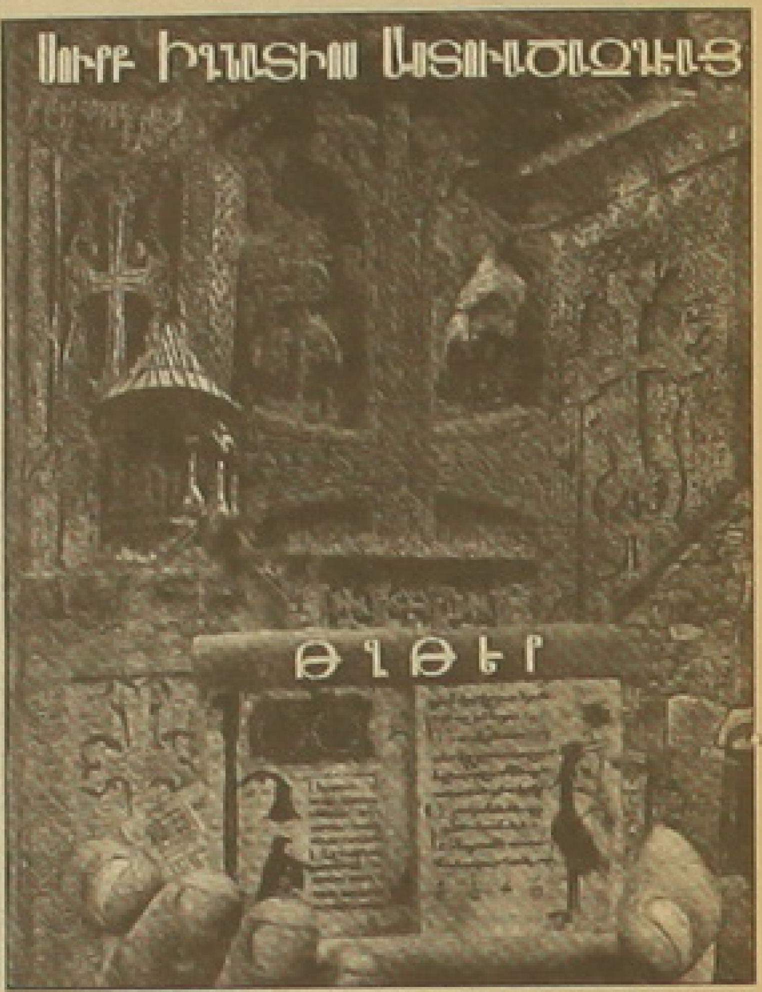

Գրքի նախաբանում տեղեկություններ է տրված մարդկության նոր թվագրության սկզբի, մ. թ. I-II դարերի Անտիոքի եկեղեցու երկրորդ եպիսկոպոսի, Սուրբ Հովհաննես Աստվածաբան Ավետարանչի աշակերտի եւ Սուրբ Պողիկարպոսի՝ Զմյուռնիայի եպիսկոպոսի աշակերտակցի՝ Սուրբ Իգնատիոսի մասին:

Քրիստոնեության տարածման վաղ շրջանում սուրբ հավատքի նվիրյալներն ու քարոզիչները ենթարկվում էին ամենադաժան կտտանքների: Սուրբ Իգնատիոսը Անտիոքում ձերբակալվում է դատապարտվում մահվան, եւ ապա հռոմեացի զինվորների ուղեկցությամբ տարվում Հռոմ, այստեղ «Կոլիզեում» ամֆիթատրոնում նրան նետում են առյուծների առաջ:

Հռոմի ճանապարհին՝ տարբեր քաղաքներում, նախ Զմյուռնիայում, ապա Տրովադայում դադար առնելու պահին սուրբը հանդիպում է քրիստոնյա հավատացյալներին, որոնք ցնծությամբ են դիմավորում նրան: Այստեղ Սուրբ Իգնատիոսն իր հովվական առաքելությունը շարունակում է՝ նամակ-ուղերձներ հղելով քրիստոնյա համայնքներին՝ զորացնելու նրանց հավատքը: Հունարենով գրված մեկ տասնյակից ավելի թղթերը Սբ. Իգնատիոսը գրել է Հռոմի ճանապարհին, որոնցից այսօր վավերական համարվող 7-ը սկզբնօրինակները չեն, այլ դրանց խմբագրված տարբերակներն են: Հայերեն թարգմանվել են V դարում, ասորերենից:

Սուրբ նահատակի, հավատավոր ու նվիրյալ քրիստոնյայի այս թղթերը գրված են Աստծո մեծ սիրո ներշնչումով՝ հնազանդության եւ խոնարհության, միասնաբար ու միակամ լինելու հորդորով: Խաչի միջոցով դեպի վեր բարձրացող հավատացյալ հոտին նա հոգեւոր տաճարի վեմ է համարում, Աստծո համար նահատակվելը՝ երանություն: Հոժարակամ ու գիտակցորեն կրելով իր խաչը, Սուրբ Իգնատիոսը տառապանքի շղթաներն ընդունում է իբրեւ հոգու մարգարիտներ, քանզի դրանցով նրան հնարավորություն է տրվելու հառնել մեռյալների միջից...

Իր հորդորը հավատացյալ հոտին՝ հնազանդություն է եկեղեցուն, եպիսկոպոսներին, քահանաներին, սարկավագներին, խորհուրդը՝ հաղորդակցության խորհրդին հաճախակի մասնակցությունը եւ աղոթքը նաեւ այլոց ապաշխարության համար: «Քանզի ձեր միաբանութիւնից ու հաւատքից տկարանում է սատանայի զօրութիւնը եւ եղծւում նրա յիշատակը»: Զգուշացնում է չմոլորվել օտար ուսմունքներից, հին ու նոր հերձվածներից եւ քրիստոնեապես սովորել Հոգին. «Որտեղ ուղղափառ հովիւ կայ, նրան հետեւէք, ինչպէս սուրբ խաչին»:

Սուրբ Իգնատիոսի խոսքերը կարեւոր ճշմարտություններ են պարունակում հոգեւոր սկզբունքներով ապրող յուրաքանչյուր քրիստոնյայի համար. «Տիրոջ կողմից մոռացուած ոչինչ չկայ, նաեւ մեր ծածուկ բաներն են նրան յայտնի: Ամէն ինչ գործենք այնպէս, ասես Նա մեր մէջ է բնակուած, որպէսզի Նրա տաճարը լինենք, իսկ Նա՝ մեր Աստուածը, եթէ արդարութեամբ սիրենք Նրան»:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Տպավորություններ երիտասարդական ցուցահանդեսից

Օրերս նկարիչների միությունում տեղի ունեցավ հուլիսի 15-ին այստեղ բացված երիտասարդական հանրապետական ցուցահանդեսի քննարկումը: «Ուրախալի երեւույթ է, որ այսպիսի ցուցահանդեսով ասպարեզ է բացվում երիտասարդների համար: Կուզենայի, որ դառնար ավանդույթ: Տարիներ առաջ ոչ մի ցուցահանդես առանց քննարկման չէր փակվում: Իսկ այս ցուցահանդեսը գրագետ է էքսպոզիցիայով եւ ցույց է տալիս այսօրվա վիճակը», ասաց գեղանկարիչ Տիգրան Թոքմաջյանը:

Քննարկումը կարելի էր լավ կազմակերպել, սակայն անցավ ոտքի վրա, սպասվելիք մթնոլորտը չկար: Երիտասարդները ներկա էին, նրանք ավագների խոսքի կարիքն ունեին, որոնք այնքան էլ շատ չէին դահլիճում: Ավագները նշեցին, որ նախկինում քննարկումներին մասնակցում էին Պարույր Սեւակը, Լեւոն Ներսիսյանը: Նաեւ խոստովանեցին, որ ցուցահանդես են այցելել թերահավատությամբ, վախով, թե սարսափելի աշխատանքներ պիտի տեսնեն: Նրանք, թերեւս, նման կարծիքի իրավունք ունեին, սակայն տպավորությունները շատ ավելի դրական էին:

«Անմիջականությունը, անկեղծությունը ոչ միայն մշակույթի ասպարեզում փնտրվող արժեքներ են: Տիգրան Բարխանաջյանը, Տիգրան Սահակյանը, Արմեն Վանեցյանն այսպիսի արժեքների կրողներ են: Իսկ Մեխակ Էլբակյանը եւ Կարինե Ճշմարտյանը զինված են գեղարվեստական մի լեզվով, որը, կարող ենք ասել, ներդաշնակ է արվեստում նկատվող գլոբալ շարժմանը: Այս ստեղծագործությունների առջեւ մարդն իրեն զգում է չեզոք մի գոտում եւ, իհարկե, համակարգչի դարաշրջանում: Դա ոչ լավ է, ոչ էլ վատ: Բայց հետաքրքրական է», ասաց արվեստաբան Մարտին Միքայելյանը:

Երիտասարդներից շատերը փորձել էին դասական արվեստի սկզբունքները նորովի ներկայացնել, շատերը գույնի առանձնահատուկ ճաշակ ունեին (Տիգրան Սահակյան): Գրաֆիկական աշխատանքների մեջ թրթիռ կար, տրամադրություն եւ հոգեւոր լիցք: «Գրաֆիկայի մեջ պետք է խոր բովանդակություն լինի, գրաֆիկայի մեջ պետք է մտածող լինել: Այստեղ շատ լավ գրաֆիկական աշխատանքներ կան: Մեր երեխաները քիչ են կարդում, եթե կարդան, շատ ավելի լավ կնկարեն... Քանդակները նույնպես լավ, իմաստավորված աշխատանքներ են, ապագայում մենք շատ լավ քանդակագործներ կունենանք», ասաց արվեստաբան Մարինա Ստեփանյանը:

Ա. Ա.

«Միկան» վերագտնում է իր խաղը

Ֆուտբոլի ՀՀ բարձրագույն խմբի առաջնության 13-րդ տուրի կենտրոնական հանդիպումը Ոսկեհատում «Միկայի» եւ «Շիրակի» միջեւ կայացած խաղն էր։ Վերջին հանդիպումներում վերելքով հանդես եկող «Միկայի» ֆուտբոլիստները սկզբունքային մրցախաղում էլ իրենց լավագույն կողմերով դրսեւորեցին։ Եվ դա այն դեպքում, երբ «Միկայի» կազմում բացակայում էին մի քանի ֆուտբոլիստներ։ Առաջին հերթին դա վերաբերում է թիմի գլխավոր ռմբարկու Արամ Ոսկանյանին, որը մեկնել է Կալինինգրադ եւ մինչեւ մրցաշրջանի ավարտը հանդես է գալու «Բալթիկայում»։ Չնայած դրան, «Միկան» խոշոր հաշվով հաղթանակ տոնեց։ Արդեն 4-րդ րոպեին Արտաշես Ադամյանը բացեց հաշիվը, իսկ մինչեւ ընդմիջում Դավիթ Գրիգորյանը 2-րդ գոլը խփեց։ Ընդմիջումից հետո էլ «Միկան» մեկ անգամ հասավ առավելության։ Կրկին աչքի ընկավ Արտաշես Ադամյանը։ Այսպիսով, ՀՀ ներկայիս գավաթակիրը 5-րդ անընդմեջ հաղթանակը տոնեց՝ այդ հանդիպումներում դարպասը պահելով անառիկ։ Այդ հաղթանակի շնորհիվ «Միկան» ընդհուպ մոտեցավ առաջատարներին, ինչն, անշուշտ, ավելի հետաքրքրական կդարձնի մեդալների համար մրցավեճը։

«Բանանցի» ֆուտբոլիստները «Դինամոյի» հետ խաղում աչքի ընկան բարձր արդյունավետությամբ։ Խաղն անցավ «Բանանցի» բացահայտ առավելությամբ։ Կրկին իր արդյունավետ խաղով առանձնացավ ընթացիկ առաջնության լավագույն ռմբարկու Արա Հակոբյանը, որը 5 անգամ գրավեց մրցակցի դարպասը։ Իրենց գոլերի հաշիվը «Բանանցում» բացեցին նաեւ թիմի ուկրաինացի լեգեոներներ Կոնդրաշչենկոն, Գիբալյուկն ու Կուչերը։ Սոֆիայի ԲԿՄԱ-ի հետ հանդիպումից առաջ վերջին փորձամրցումն անցկացրեց «Փյունիկը»։ Ընդհանրապես գովելի է ռումինացի մարզիչ Ստոյկիցայի գործելակերպը, որը պատասխանատու հանդիպումներից առաջ չի դիմում ֆուտբոլի ֆեդերացիային առաջնության հերթական խաղը հետաձգելու խնդրանքով։ Իսկ նման դեպքերը նախորդ տարիներին եզակի չէին։ Ճիշտ է, այդ հանդիպումներում Ստոյկիցան հիմնականում խաղադաշտ է դուրս բերում թիմի պահեստային խաղացողներին։ «Լեռնագործի» հետ խաղում էլ նույնը կրկնվեց։ Բավական ժամանակ «Փյունիկը» չէր կարողանում գտնել մրցակցի դարպասի բանալին։ Եվ միայն խաղավերջում կոտրեց «Լեռնագործի» ֆուտբոլիստների դիմադրությունը։ Հաջողությունում իր մեծ ավանդն ունեցավ վերջերս թիմ վերադարձած Դիավարա Մամադուն, որն ընդմիջումից հետո մտնելով խաղադաշտ, զգալի աշխուժություն մտցրեց չեմպիոնի հարձակողական գործողություններում։

Ոչ մի կերպ չի հաջողվում «Արաքսին» միավոր վաստակել։ Թիմը հենց մեկնարկից հանգրվանել է աղյուսակի վերջին հորիզոնականում եւ հիմնականում միավորներ բաժանողի դեր է կատարում։ Հերթական տուրում էլ սեփական հարկի տակ հյուրընկալելով «Կոտայքին», «Արաքսը» կրկին գլխիկոր հեռացավ խաղադաշտից։

Խաղերի արձանագրություններից

«Միկա»-«Շիրակ»՝ 3-0
Արտաշես Ադամյան (4, 59), Դավիթ Գրիգորյան (38)։

«Բանանց»-«Դինամո»՝ 9-0
Նիկոլայ Գիբալյուկ (21), Ալեքսանդր Կուչեր (27), Արա Հակոբյան (50, 66, 71 11 մ, 73, 88), Դմիտրի Կոնդրաշչենկո (63), Արամ Հակոբյան (90)։

«Արաքս»-«Կոտայք»՝ 0-2
Արշակ Ամիրյան (61), Վադիմ Կագրամանով (67)։

«Փյունիկ»-«Լեռնագործ»՝ 2-0
Ռաֆայել Նազարյան (71), Լեւոն Փաչաջյան (85)։

Մրցաշարային աղյուսակ

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Փյունիկ	13	10	3	0	40-5	33
2. Բանանց	13	9	2	2	32-7	29
3. Շիրակ	13	8	1	4	24-12	25
4. Միկա	13	8	0	5	22-14	24
5. Կոտայք	11	5	2	4	13-15	17
6. Լեռնագործ	12	2	2	8	9-23	8
7. Դինամո	12	2	1	9	8-30	7
8. Արաքս	13	0	1	12	2-44	1

Ռմբարկուները

Արա Հակոբյան («Բանանց»)	20
Արամ Ոսկանյան («Միկա»)	8
Էդգար Մանուչարյան («Փյունիկ»)	8
Արամ Հակոբյան («Բանանց»)	7
Լեւոն Փաչաջյան («Փյունիկ»)	7

Փնտրենք ավելի լավը

Վերջերս Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի ղեկավարությունը հանդես եկավ լավ նախաձեռնությամբ։ Երեւանի «Փյունիկ» եւ Ռեյկյավիկի «ԿՌ» թիմերի հանդիպմանը մարզադաշտի մուտքն ազատ էր։ Եվ հիրավի, նախաձեռնությունն իրեն արդարացրեց։ Տրիբունաները լեփ-լեցուն էին (որ վաղուց չէր եղել)։ Եվ ֆուտբոլասերները հիանալի աջակցեցին մեր թիմին, ոգեւորեցին նրան գրոհային ֆուտբոլ ցուցադրելու առումով

Ամեն ինչ լավ էր, բայց... մի կարեւոր հանգամանք պետք է հաշվի առնվի։ Երբ ֆուտբոլասերներից շատերը խաղի սկզբից մեկ ժամ առաջ ժամանեցին մարզադաշտ, արեւմտյան տրիբունայում այլեւս նստելու տեղ չկար։ Խրախուսելի նախաձեռնությունը դժգոհության առիթ թվեց։ Հասուն տարիքի, տարեց եւ վերջապես նրանք, ովքեր ցանկանում էին առանց շտապելու, խաղից 20-30 րոպե առաջ հարմար տեղ ունենալ արեւմտյան տրիբունայում եւ արեւելյանի կենտրոնական մասերում չկարողացան։ Կարծում ենք, որ ֆեդերացիայում եւս կխոսվի այդ մասին։ Մեր կարծիքով, անհրաժեշտ է մի փոքր շտկում։ Կարելի է հյուսիսային եւ հարավային տրիբունաները ազատ դարձնել, արեւելյան տրիբունայի արժեքը 50 դրամ, Արեւմտյան տրիբունայինը՝ 100։ Այս խորհրդանշական գները նպատակ ունեն հանդիսատեսի համար ապահովելու միայն նստելու կոնկրետ տեղ։ Թվում է, որ հավաքված գումարով հնարավոր կլինի ծածկել տոմսերի տպագրության ծախսերը։ Դրա փոխարեն յուրաքանչյուրը կիմանա իր տեղը, տրիբունաներում կարգ ու կանոն կլինի։

Մի անհաճո պահ

Հավանաբար մարզադաշտի ռադիոյի հաղորդավարուհին նախկինում մայիսյան կամ հոկտեմբերյան տոնակատարությունների, այսպես ասած, ձայնափողերից է եղել, որ տրիբունայից ստեպ-ստեպ կարգախոսներ էին նետում շքերթի մասնակիցներին. «Կեցցե հոկտեմբերյան սոցիալիստական մեծ...» եւ այլն։ Կամ «Կեցցե Լենինյան շրջանի աշխատավորությունը...»։ Նույն պաթետիկ տոնայնությամբ հաղորդավարուհին գոչում է մարզադաշտով մեկ. «Դեղին քարտ է ստանում «Փյունիկի»... եւ այլն։ Սա ֆուտբոլային խաղի մթնոլորտին անհարիր է, տհաճ։

ՌՈՒԲԵՆ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

«Ոսկե գավաթը» մեքսիկացիներին

Ավարտվեց ԿՈՆԿԱԿԱՖ-ի «Ոսկե գավաթի» խաղարկությունը։ Վճռորոշ խաղում 1-0 հաշվով հաղթելով Բրազիլիայի հավաքականին, մեքսիկացիները նվաճեցին պատվավոր մրցանակը։ Խաղի հիմնական ժամանակում հաշիվը չբացվեց։ Իսկ լրացուցիչ ժամանակի 8-րդ րոպեին Դանիել Օսորնոն խփեց «ոսկե» գոլը։ Բրոնզե մեդալները նվաճեցին ԱՄՆ-ի ֆուտբոլիստները, որոնք 3-2 հաշվով պարտության մատնեցին Կոստա Ռիկայի հավաքականին։

Ֆրանսիայի Սուպերգավաթը «Լիոնին»

Ֆրանսիայում ավանդույթի համաձայն, ֆուտբոլային նոր մրցաշրջանը մեկնարկում է Սուպերգավաթի խաղարկությամբ։ Այս անգամ մրցանակը վիճարկեցին երկրի չեմպիոն «Լիոնը» եւ գավաթակիր «Օսերը»։ Հաջողությունն ուղեկցեց երկրի չեմպիոնին, որը խաղը շահեց 2-1 հաշվով։

Մրցանակի հավակնորդները երեքն են

Շվեյցարական Բիլ քաղաքում ընթացող շախմատի մրցաշարում գլխավոր մրցանակի համար հիմնական պայքարն ընթանում է Մորոզեւիչի, Ամիրինի եւ Բաքրոյի միջեւ։ 6 տուրից հետո 5 միավորով առաջատարն Ալեքսանդր Մորոզեւիչն է, որը նախ՝ ոչ-ոքի խաղաց Կորչնոյի հետ, ապա հաղթեց Պելետեին։ Ամիրինն ու Բաքրոն ունեն 4-ական միավոր։ Ամիրինը հաղթեց Պելետեին եւ ոչ-ոքի խաղաց Լուտցի հետ։ Իսկ ահա Բաքրոն 2 անընդմեջ հաղթանակ տոնեց՝ պարտության մատնելով Լուտցին ու Կորչնոյին։

ԹԵՆԻՍ

Մրցանակները գտան տերերին

Հանգստյան օրերին ավարտվեցին թենիսի մի քանի մրցաշարեր։ Իսպանացի Կառլոս Մոյան 3-րդ տարին անընդմեջ դարձավ Խորվաթիայի բաց առաջնության չեմպիոն՝ եզրափակիչում պարտության մատնելով իտալացի Ֆիլիպո Վոլանդրիին (6-4, 3-6, 7-5)։ Մոյան դարձավ առաջին թենիսիստը, որին հաջողվեց այդ մրցաշարում հաղթող ճանաչվել 4-րդ անգամ։ Ամերիկյան Ինդիանապոլիսում հաջողությունն ուղեկցեց տանտիրոջը՝ Էնդի Ռոդիկին։ Եզրափակիչում նրա մրցակիցը թաիլանդցի Շրիչափանն էր, որին հաղթեց երկու խաղափուլում (7-6, 6-4)։

Ավստրիայի Կիտցբյուել քաղաքում ավարտված մրցաշարում գլխավոր մրցանակին արժանացավ արգենտինացի Գիլերմո Կորիան, որը հաղթեց Նիկոլաս Մասսային (6-1, 6-4, 6-2)։ Կալիֆոռնիայի նահանգում անցկացված թենիսի կանանց մրցաշարի հաղթող ճանաչվեց բելգիացի Կիմ Կլիյստերսը, որը պարտության մատնեց Ջենիֆեր Կապրիատիին (4-6, 6-4, 6-2)։ Կլիյստերսը նախկինում այդ մրցաշարը շահել էր 2001 թ.։ Նա այս մրցաշրջանում իր 5-րդ հաղթանակը տոնեց։

Թենիսիստների դասակարգման ցուցակի առաջատար դարձավ Խուան Կառլոս Ֆեռերոն, որը շրջանցեց Ռոջե Ֆեդերերին եւ այժմ նրան գերազանցում է 5 միավորով։ Իսպանացու հաշվին գրանցված է 552 միավոր։ 3-րդ տեղում արգենտինացի Գիլերմո Կորիան է (481 միավոր)։

Արթուր Պետրոսյանի գոլն էլ չփրկեց «Ցյուրիխին»

Շվեյցարիայի առաջնության 3-րդ տուրում Արթուր Պետրոսյանը բացեց իր գոլերի թիվը «Ցյուրիխում»։ Սակայն այդ գոլը թիմին չփրկեց «Յանգ բոյզի» հետ խաղում գրանցված պարտությունից (1-2)։ «Ցյուրիխը» 3-րդ անընդմեջ պարտությունը կրեց եւ եզրափակում է աղյուսակը։ Իսկ ահա, Հարություն Վարդանյանն ու «Սերվետի» իր խաղընկերները չափազանց հաջող են մեկնարկել՝ տոնելով միայն հաղթանակներ։ Այս անգամ «Սերվետը» խոշոր հաշվով (5-1) պարտության մատնեց «Թունին» եւ 9 միավորով գլխավորում է աղյուսակը։

«Բռնոն» շարունակում է պայքարը

Ինտերտոտոյի գավաթի մրցաշարում Աբովյանի «Կոտայքին» հաղթած չեխական «Բռնոն» հաջողությամբ շարունակում է պայքարը ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի երեք ուղեգրերից մեկի համար։ Թիմը հաջողությամբ հաղթահարեց նաեւ 3-րդ փուլի արգելքը։ Այս անգամ «Բռնոյի» «զոհը» դարձավ ֆրանսիական «Գենգամը», որն առաջին խաղում 2-1 հաշվով հաղթել էր մրցակցին։ Պատասխան խաղում չեխ ֆուտբոլիստները սեփական դաշտում նույն հաշվով պարտության մատնեցին մրցակցին, իսկ լրացուցիչ ժամանակում խփած գոլերի շնորհիվ մրցախաղը շահեցին ընդհանուր 4-2 հաշվով եւ մտան կիսաեզրափակիչ։ ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի 3 ուղեգրերի համար պայքարում ասպարեզում մնացել է 12 թիմ։ «Բռնոյից» բացի, կիսաեզրափակիչ են դուրս եկել նաեւ «Վերդերը», «Կոպերը», «Նանտը», «Ցիբալյան», «Վոլֆսբուրգը», «Հերենվենը», «Շալկե-04»-ը, «Պաշինգը», «Լիբերեցը», «Վիլյառեալը» եւ «Պերուջան»։

Արմսթրոնգը կրկնեց Ինդուրայնի ռեկորդը

Ինչպես եւ սպասվում էր, «Տուր դը Ֆրանս» բազմօրյա հեծանվավազքի հոբելյանական՝ 90-րդ խաղարկության հաղթող ճանաչվեց ամերիկացի Լենս Արմսթրոնգը։ Դա նրա 5-րդ անընդմեջ հաղթանակն է ամենահեղինակավոր մրցաշարում։ Արմսթրոնգը կրկնեց լեգենդար իսպանացի հեծանվորդ Միգել Ինդուրայնի ռեկորդը, որին եւս 5 տարի անընդմեջ հաջողվել էր հաղթող ճանաչվել։ Ընդհանուր հաշվարկով 2-րդ տեղը գրավեց գերմանացի հեծանվորդ Յան Ուլրիխը։ Նա հաղթողին զիջեց 1 րոպե 1 վրկ-ով։ Մրցանակային 3-րդ տեղը գրավեց ղազախստանցի Ալեքսանդր Վինոկուրովը։

Ալեքսանդր Պոպովի նոր հաջողությունը

Բարսելոնում ընթացող ջրային մարզաձեւերի աշխարհի առաջնությունում ռուսաստանցի լողորդ Ալեքսանդր Պոպովը նոր հաջողության հասավ՝ հաղթող ճանաչվելով 50 մ ազատ լողաոճում։ Այսպիսով, Բարսելոնում նա 3 ոսկե մեդալ նվաճեց։ Նա կարող էր նաեւ իր չորրորդ ոսկե մեդալը շահել, սակայն հանդես գալով 4x100 մ համալիր փոխանցումալողում, իր թիմակիցների հետ բավարարվեց արծաթե մեդալով։ Իսկ հաղթող ճանաչվեց ԱՄՆ-ի հավաքականը։

Ընդհանրապես լողի աշխարհի այս առաջնությունն աչքի ընկավ ռեկորդների առատությամբ։ Հատկապես տպավորիչ է ամերիկացի Մայքլ Ֆելպսի ցուցանիշը, որը Բարսելոնում աշխարհի 5 ռեկորդ սահմանեց։

Լավագույնն իտալացիներն են

Իտալիայի հավաքականի պատանի ֆուտբոլիստները (մինչեւ 19 տարեկաններ) նվաճեցին Եվրոպայի չեմպիոնի տիտղոսը։ Եզրափակիչում իտալացիները 2-0 հաշվով հաղթեցին պորտուգալացիներին։

Հաջողությունն ուղեկցեց առաջատարներին

Ֆուտբոլի ՌԴ առաջնության 19-րդ տուրում առաջատարները նոր հաղթանակներ տոնեցին։ Մրցաշարային աղյուսակը 40 միավորով գլխավորող ԲԿՄԱ-ն սեփական հարկի տակ 2-0 հաշվով պարտության մատնեց «Ուրալանին»։ 2-րդ տեղում ընթացող Մոսկվայի «Դինամոն» (32 միավոր) հյուրընկալվելիս հաղթեց «Չեռնոմորեցին» (1-0), իսկ «Սատուրնը» սեփական դաշտում առավելության հասավ Մոսկվայի «Սպարտակի» նկատմամբ (3-2)։ Անհաջող խաղաց «Տորպեդո-Մետալուրգը», որտեղ երկրորդ շրջանից հանդես են գալիս Սարգիս Հովսեփյանն ու Անդրեյ Մովսիսյանը։ Մոսկովյան ակումբը 0-1 հաշվով զիջեց «Զենիթին» եւ շարունակում է եզրափակել աղյուսակը։

Մյուս խաղերում գրանցվել են հետեւյալ արդյունքները. «Լոկոմոտիվ»-«Ռոտոր»՝ 3-0, «Կռիլյա սովետով»-«Շիննիկ»՝ 1-0, «Ռոստով»-«Ռուբին»՝ 0-1։

Էջը պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ՀՀ Կենտրոնական բանկի խորհրդի նիստում

ԿԲ խորհուրդը հուլիսի 25-ի նիստում, որը վարում էր բանկի նախագահ Տիգրան Սարգսյանը, ԿԲ գործառնությունների տոկոսադրույքները թողեց անփոփոխ. կնքվող ռեպո-համաձայնագրերի տոկոսադրույքը սահմանվեց տարեկան 10 տոկոս, տրամադրվող լոմբարդային վարկերինը՝ 20 տոկոս, իսկ ներգրավվող ավանդներինը՝ 5 տոկոս:

ԿԲ մամուլի ծառայությունը հրապարակում է ֆինանսական շուկայում ԿԲ գործառնությունների տոկոսադրույքների սահմանման վերաբերյալ ԿԲ խորհրդի հուլիսի 11-ի նիստում ընդունված որոշման հիմնավորումը. «Հունիսի 27-ից հուլիսի 10-ն ընկած ժամանակահատվածում մակրոտնտեսական իրավիճակը եւ ֆինանսական շուկայի միտումները հետեւյալն էին.

Մակրոտնտեսական իրավիճակը: Ըստ ՀՀ ԿԲ դիտարկումների, հունիսի 27-ից հուլիսի 10-ն ընկած ժամանակահատվածում գրանցվել է 1.2% դեֆլյացիա՝ նախորդ ժամանակահատվածի 2.1% դեֆլյացիայի պարագայում:

Բյուջեի միջին օրական հարկային եկամուտները կազմել են 979 մլն դրամ՝ նախորդ ժամանակահատվածի 874 մլն դրամի դիմաց:

Դրամավարկային քաղաքականություն: Հունիսի 27-ից հուլիսի 10-ն ընկած ժամանակահատվածի ծրագրավորման համաձայն փողի բազան պետք է աճեր 166 մլն դրամով եւ հուլիսի 10-ի դրությամբ կազմեր 99 մլրդ 637 մլն դրամ:

Փաստացի արդյունքներով գրանցվել են շեղումներ, եւ փողի բազան հուլիսի 10-ի դրությամբ կազմել է 98 մլրդ 318 մլն դրամ:

ԶԱԱ-ի ցուցանիշը շեղվել է ծրագրայինից՝ 115 մլն դրամ նվազման դիմաց աճելով 6 մլրդ 853 մլն դրամով, որը հիմնականում պայմանավորված է եղել 2 մլրդ 617 մլն դրամի բյուջեի արտարժութային եկամուտների ստացմամբ (Լինսի հիմնադրամ), 4 մլրդ 60 մլն դրամի այլ փոխարկումներով՝ մեկ բանկից գնած արտարժույթի հետեւանքով: Հաշվետու ժամանակահատվածում վճարվել են նաեւ 113 մլն դրամի չափով արտաքին պարտքի տոկոսագումարներ:

Ծրագրավորման համաձայն նախատեսվել էր ԶՆԱ-ի 281 մլն դրամի չափով աճ, սակայն արձանագրվել է 8 մլրդ 6 մլն դրամի նվազում: Շեղումը պայմանավորված է հետեւյալ բաղադրատարրերի փոփոխությամբ՝ կառավարության զուտ պարտավորությունների ցուցանիշը նվազել է 6 մլրդ 380 մլն դրամով՝ ծրագրված 1 մլրդ 568 մլն դրամի նվազման փոխարեն, բանկերի պարտավորությունները՝ 2 մլրդ 630 մլն դրամով՝ ի հաշիվ ավանդների զուտ մարման: Զուտ այլ ակտիվներն աճել են 1 մլրդ 4 մլն դրամով: Կառավարության պարտավորությունների փոփոխությունն իր հերթին պայմանավորված է եղել 4 մլրդ 243 մլն դրամի կենտրոնական գանձապետարանի միասնական հաշվի մնացորդի կուտակմամբ, կառավարության դեպոզիտների 2 մլրդ 137 մլն դրամի աճով:

Հուլիսի 4-ին նախորդած շաբաթվա ընթացքում փողի զանգվածն (առանց կուտակված տոկոսների) աճել է 4 մլրդ 769 մլն դրամով եւ կազմել 198 մլրդ 750 մլն դրամ: Շրջանառության մեջ եղած կանխիկն աճել է 2 մլրդ 440 մլն դրամով, իսկ ավանդները՝ 2 մլրդ 597 մլն դրամով: Ցպահանջ արտարժութային ավանդներն աճել են 138 մլն դրամով, իսկ ցպահանջ դրամային ավանդները՝ 1 մլրդ 656 մլն դրամով: Ժամկետային արտարժութային ավանդներն աճել են 130 մլն դրամով եւ կազմել 43 մլրդ 195 մլն դրամ: Պայմանավորված վերոգրյալով՝ դրամային զանգվածն աճել է 4 մլրդ 501 մլն դրամով եւ հուլիսի 10-ին կազմել 118 մլրդ 630 մլն դրամ:

Ֆինանսական շուկայի միտումները: Հունիսի 27-ից հուլիսի 10-ն ընկած ժամանակաշրջանում թղթակցային հաշիվների միջին մակարդակը կազմել է 15,326 մլն դրամ, իսկ պարտադիր պահուստավորումը՝ մոտ 14.4 մլրդ դրամ:

Հաշվետու ժամանակահատվածում ներքին արժութային շուկայում, ՊՊ առաջնային եւ երկրորդային շուկաներում դիտվել են հետեւյալ միտումները:

Ներքին արժութային շուկա: ՀՀ ԿԲ կողմից վաճառվել է 77 հազ. ԱՄՆ դոլար՝ 588.90 դրամ փոխարժեքով եւ գնվել 9 մլն 155 հազ. ԱՄՆ դոլար՝ 578.99 դրամ փոխարժեքով:

Միջբանկային շուկայում գործառնությունների համախառն ծավալը կազմել է 100.1 մլն ԱՄՆ դոլար, որից 56.5 մլն ԱՄՆ դոլարի առք եւ 43.6 մլն ԱՄՆ դոլարի վաճառք՝ համապատասխանաբար 583.10 եւ 584.01 դրամ միջին կշռված փոխարժեքներով:

Նշված ժամանակահատվածում արտարժույթի շուկայում ձեւավորված ՀՀ դրամի փոխարժեքը ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ արժեքավորվել է 0.36%-ով՝ 585.16 դրամից մեկ ԱՄՆ դոլարի դիմաց հասնելով մինչեւ 583.02 դրամի:

ՊՊ առաջնային շուկա: Տեղի է ունեցել պետական պարտատոմսերի միջին ժամկետայնության արժեկտրոնային պարտատոմսերի 1 թողարկում՝ 2 մլրդ դրամ ծավալով: Վերջինիս նկատմամբ պահանջարկը կազմել է 3 մլրդ 381 մլն դրամ (169.05%) եւ ձեւավորվել է 17.43% եկամտաբերություն: Այս ժամանակահատվածում ՀՀ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարության կողմից իրականացվել է 900 մլն դրամ ծավալի պետական պարտատոմսերի հետգնում՝ 10.60% եկամտաբերությամբ:

ՊՊ երկրորդային շուկա: Իրականացվել է 2 մլրդ 479 մլն դրամի գործարք՝ 12.91% միջին կշռված եկամտաբերությամբ: Առաջին շաբաթվա ընթացքում իրականացվել է 1 մլրդ 730 մլն դրամի գործարք՝ 13.29%-ով, երկրորդ շաբաթվա ընթացքում՝ 749 մլն դրամի գործարք՝ 12.02%-ով:

Միջբանկային ռեպո գործառնություններ: Միջբանկային շուկայում իրականացված ռեպո գործառնությունների ծավալը կազմել է 6 մլրդ 830 մլն դրամ՝ 7.04% միջին կշռված փոխարժեքով: Առաջին շաբաթվա ընթացքում իրականացվել է 4 մլրդ 164 մլն դրամ ծավալով ռեպո գործարք՝ 7.11%-ով, երկրորդ շաբաթվա ընթացքում՝ 2 մլրդ 666 մլն դրամ ծավալով գործարք՝ 6.94%-ով:

Հաջորդ երկշաբաթյա ժամանակահատվածի ծրագրավորում: Ս.թ. հուլիսի 11-24-ն ընկած ժամանակահատվածում ԿԲ ԶԱԱ-ի ցուցանիշը, ծրագրավորման համաձայն, կաճի 3 մլրդ 544 մլն դրամով՝ հիմնականում 3 մլրդ 974 մլն դրամի բյուջեի արտարժութային եկամուտների ավելացման արդյունքում: Նախատեսվում է նաեւ 96 մլն դրամով արտաքին պարտքի տոկոսագումարների վճարում եւ 334 մլն դրամի այլ փոխարկումներ:

Կառավարության զուտ պարտավորությունների ցուցանիշը կնվազի 857 մլն դրամով՝ հիմնականում կենտրոնական գանձապետարանի միասնական հաշվի մնացորդի 643 մլն դրամի նվազման եւ 1 մլրդ 500 մլն դրամ կառավարության դեպոզիտների աճի արդյունքում: Բանկերի պարտավորությունները կաճեն 980 մլն դրամով՝ ավանդների զուտ մարման հաշվին եւ ժամանակաշրջանի վերջում կկազմեն 4 մլրդ 600 մլն դրամ: Վերոհիշյալ փոփոխությունները կհանգեցնեն ԶՆԱ-ի 457 մլն դրամով աճին:

Արդյունքում, երկշաբաթվա ընթացքում փողի բազան կաճի 4 մլրդ դրամով եւ կկազմի 102 մլրդ 319 մլն դրամ:

Ելնելով ֆինանսական շուկայում տոկոսադրույքների ձեւավորված միտումներից եւ նախորդ ժամանակահատվածում ակտիվ կիրառված ավանդային մրցական հնարավորության գործիքի՝ գործող տոկոսադրույքով վերաձեւակերպումների ակնկալիքներից՝ ՀՀ ԿԲ խորհուրդը որոշեց տոկոսադրույքները թողնել անփոփոխ՝ ռեպո համաձայնագրերի տոկոսադրույքը սահմանել 10%, լոմբարդային վարկերի տոկոսադրույքը՝ 20% եւ բանկերից ներգրավված ավանդների տոկոսադրույքը՝ 5%:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

Դրամավարկային տեղեկատու

Հուլիսի 18-24-ն ընկած ժամանակահատվածում դրամավարկային ցուցանիշները հետեւյալն էին.

Դրամական բազա, դրամական զանգված

Փողի բազան նվազել է 918 մլն դրամով եւ հուլիսի 24-ին կազմել 101 մլրդ 832 մլն դրամ: Զուտ արտաքին ակտիվներն (առանց սեփականաշնորհման միջոցների) աճել են 31 մլն դրամով, իսկ զուտ ներքին ակտիվները նվազել են 949 մլն դրամով:

Հուլիսի 11-18-ն ընկած ժամանակահատվածում փողի զանգվածն աճել է 294 մլն դրամով եւ հուլիսի 18-ին կազմել 201 մլրդ 75 մլն դրամ (ընդգրկված են 22 բանկերի ցուցանիշները): Շրջանառության մեջ կանխիկ դրամը նախորդ շաբաթվա համեմատ աճել է 1 մլրդ 939 մլն դրամով եւ կազմել 83 մլրդ 350 մլն դրամ: Դրամով ցպահանջ ավանդները նվազել են 1 մլրդ 387 մլն դրամով եւ կազմել 24 մլրդ 137 մլն դրամ: Ժամկետային, խնայողական եւ արտարժութային ավանդները նվազել են 258 մլն դրամով եւ կազմել 93 մլրդ 589 մլն դրամ: Արտարժույթով ավանդներն աճել են 1 մլրդ 58 մլն դրամով եւ կազմել 81 մլրդ 461 մլն դրամին համարժեք արտարժույթ: Ընդ որում, արտարժութային ցպահանջ ավանդները կազմել են 38 մլրդ 508 մլն դրամ (նախորդ շաբաթվա համեմատ աճել են 886 մլն դրամով), ժամկետայինները՝ 42 մլրդ 952 մլն դրամ (աճը՝ 171 մլն դրամ):

Ֆինանսական շուկա

Հուլիսի 18-24-ն ընկած ժամանակահատվածում տեղաբաշխվել են 700 մլն դրամի 46-շաբաթյա ՊՊ՝ 10.5648 տոկոս տարեկան եկամտաբերությամբ, եւ 500 մլն դրամի 49-շաբաթյա ՊՊ՝ 10.5957 տոկոս տարեկան եկամտաբերությամբ:

Նշված ժամանակահատվածում ԿԲ-ն ներգրավել է 750 մլն դրամի ավանդ՝ տարեկան 5 տոկոս տոկոսադրույքով եւ մարել 1 մլրդ 205 մլն դրամի ավանդ՝ տարեկան 5 տոկոս տոկոսադրույքով:

Արտարժույթի շուկա

Հուլիսի 18-24-ն ընկած ժամանակահատվածում ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ դրամն արժեքավորվել է 0.51 տոկոսով՝ 577.52 դրամից հասնելով 574.61 դրամի:

Նշված ժամանակահատվածում արժութային շուկայում իրականացվել են շուրջ 30,952 հազ ԱՄՆ դոլարի առք ու վաճառքի գործարքներ, որոնց միջին կշռված փոխարժեքը կազմել է 574.92 դրամ:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

անվճար ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Մեր թերթում անվճար հայտարարություններ հրապարակելու ցանկություն ունեցողներին խնդրում ենք դրանք գրավոր ներկայացնել խմբագրության ընդունարան: Հասցեն՝ Հանրապետության 47:

- Վաճառվում են օգտագործված հարավսլավական սոֆա եւ ռումինական մահճակալ: Հեռ.՝ 22-89-01:
- Վաճառվում է Սայկոտի կաղնե մանրահատակ, էժան: Հեռ.՝ 351879:
- Վաճառվում է Մ. Խորենացու 3-րդ նրբ., տուն 17, բնակելի 2 սենյակ՝ 33,2 քմ, օժանդակ կառույց՝ 32 քմ, առանց միջնորդի: Գինը պայմանագրային: Հեռ.՝ 63-88-93:
- Կգնեմ PETROF 115 մոդելի դաշնամուր: Հեռ.՝ 533051:
- Վաճառվում է հողատարածք (համար է արտադրության համար) 1200 քմ, հասցեն՝ Նորագավիթ, 4-րդ փ. 30 տուն: Տուն՝ 4 սեն., 1-ին հարկում, լողավազանով, ծառերով, ավտոտնակով: 54-21-94, 42-68-98 (Էդիկ)
- Վաճառվում է նոր տումբայով «Չայկա» կարի մեքենա՝ էլ. շարժիչով: Գինը՝ 100 դոլար: BMW-520 ավտոմեքենայի հեռնամասի պահեստամասեր շատ էժան գնով: Հեռ.՝ 53-36-07:
- Վաճառվում է 2 սենյականոց բնակարան Սարյան փողոցի փոստի մոտ, 9/5 հարկ՝ արեւկող, մաքուր, չբնակեցված, առանց միջնորդի, շտապ: Նախնական գինը՝ 23.000 դոլար: Հեռ.՝ 63-70-69:
- Պարապում եմ դաշնամուր իմ կամ հաճախորդի տանը, գները մատչելի են, բարձր գիտելիքներն ապահովում եմ: Հեռ.՝ 61-33-10, 25-25-20:
- Փնտրում եմ վարձով 2 սենյականոց բնակարան կենտրոնում՝ եվրովերանորոգված, բոլոր հարմարություններով՝ տեխնիկայով, կահույքով, հեռախոսով ապահովված: Հասցեն՝ Ավան, Աճառյան 42: Հեռ.՝ 61-33-10, 25-25-20:

«ԵՐԿԻՐ ՆԱԻՐԻ» զբոսաշրջային ընկերությունը հրավիրում է

- Ամբերդ, աստղերի դիտում, Քարի լիճ՝ — հուլիսի 12-13
- Տերյանական օրեր Ջավախքում՝ Ախալքալաքի բերդ, Թմկաբերդ, Փարվանա լիճ, Գանձա՝ — հուլիսի 18-20
- Վարդավառի տոնախմբություն՝ — հուլիսի 27
- Արցախ՝ Ստեփանակերտ, Շուշի, Գանձասար՝ — օգոստ. 1-3

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԵՎ ԴԵՂԻՆ ԷՋԵՐ

Գործարար տեղեկատվություն գործարարների համար

ՍՓՅՈՒՌ տեղեկատվական ծառայություն — Երեւան-10, Փավստոս Բուզանդի 1/3, 7-րդ հարկ. Հեռ. 562635, 563505, E-mail: info@spyur.am

«Տիգրիս» ռիէլտորական ընկերությունը Երեւանի «Աղամանդ» աճուրդային բորսայի հարթակում աճուրդային վաճառքի է ներկայացնում «Օմեգա» ՊՓԲԸ-ի գույքը՝

- արտադրամաս թիվ 6 (ընդ. մակ.՝ 245.73 քմ)- 409.000 դրամ
- արտադրամաս թիվ 1 (ընդ. մակ.՝ 147.59 քմ)- 246.000 դրամ
- բնակմակերես (ընդ. մակ.՝ 61.35 քմ)- 103.000 դրամ
- բնակմակերես(ընդ. մակ.՝ 77.63 քմ)- 130.000 դրամ
- բնակմակերես (ընդ. մակ.՝ 97.83 քմ)- 163.000 դրամ
- բնակմակերես (ընդ. մակ.՝ 80.89 քմ)- 135.000 դրամ
- բնակմակերես (ընդ. մակ.՝ 78.81 քմ)- 131.000 դրամ

Հասցեն՝ ՀՀ, ք. Գյումրի, Տեքստիլագործների փողոց:

Աճուրդները դասական եղանակով ս. թ. օգոստոսի 15-ից յուրաքանչյուր երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ, ժ. 13:00, ք. Երեւան, Մհեր Մկրտչյան 5 հասցեով:

Տեղեկությունների համար դիմել «Տիգրիս» ընկերություն:
Հեռ.՝ 52 85 69 կամ 56-31-15, 56-48-83:

Կորել է

«Արմլեկ» ՓԲԸ-ի 2002 թ. հաշվապահական գրքերը: Գտնողին խնդրում ենք զանգահարել 475526 հեռախոսահամարով:

Կորել է

«Ռուսա-Տիգրան» ՍՊԸ-ի հաշվապահական գրքերը: Գտնողին խնդրում ենք զանգահարել 472677 հեռախոսահամարով:

«Էլեկտրոնային Հայաստան» հիմնադրամը Հայաստանի զարգացման ուղեցույց ինտերնետային ծրագրի շրջանակներում առաջարկում է բոլոր ՀԿ-րին, բիզնես եւ միջազգային կազմակերպություններին ներկայացուցչություններին համագործակցել՝ անվճար տեղադրելու իրենց համառոտ նկարագրերը՝ կոնտակտներ, գործունեության ոլորտ, հիմնական ծրագրեր եւ այլն) հայերեն, անգլերեն լեզուներով:

www GATEWAY.am

ինտերնետային պորտալում

Համառոտ հարցաթերթիկի եւ հավելյալ մանրամասների համար խնդրում ենք դիմել մինչեւ ս/թ օգոստոսի 15-ը՝

Հեռ./ֆաքս՝ (374 1) 57 02 60

էլ.փոստ՝ Vdanielyan@gateway.am

e-Armenia foundation

ARMENIA DEVELOPMENT GATEWAY

«Ազգ» տպագրատուն, Երեւան, Բաղրամյան 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության 28. 7. 2003 Գինը՝ 100 դրամ